

4.2.2022, klo 13.00

Kuntarahoitus Oyj:n tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2021

Kuntarahoitus

Yhteenvedo Kuntarahoitus-konsernin vuodesta 2021

- Konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli 213 miljoonaa euroa (197 miljoonaa euroa) ja se kasvoi tilikauden aikana 8,0 % (6,2 %). Konsernin korkokate oli 280 miljoonaa euroa (254 miljoonaa euroa). Kasvua oli 10,3 % (5,8 %). Tilikauden kulut olivat 72 miljoonaa euroa (58 miljoonaa euroa). Kulut ilman kertaluonteista erää kasvoivat odotetusti ja olivat 2,6 miljoonaa euroa eli 4,4 % vertailuvuotta suuremmat.
- Liikevoitto oli 240 miljoonaa euroa (194 miljoonaa euroa). Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset olivat tilikaudella 27 miljoonaa euroa (-3 miljoonaa euroa).
- Uudet pankkien vakavaraisuussäätelyä koskevat muutokset (CRR II ja CRD V) tulivat voimaan kesäkuun 2021 lopussa. Konsernin vähimmäisomavaraisuusaste (*leverage ratio*) oli joulukuun lopussa 12,8 % (3,9 %). Kuntarahoitus on CRR II -asetuksen mukainen julkinen kehitysluottolaitos (*public development credit institution*), ja näin ollen voi vähentää vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa vastuistaan kunta- ja valtoriskillä olevat luottosaatavansa. Tämä muutos selittää vähimmäisomavaraisuusasteen nousun.
- Konsernin CET1-vakavaraisuus oli joulukuun 2021 lopussa 95,0 % (104,3 %) eli edelleen erittäin vahva. Tier 1- ja kokonaisvakavaraisuus olivat 118,4 % (132,7 %). Vakavaraisuutta laski CRR II -säätelyn tuomat muutokset erityisesti johdannaisten vastapuoliriskilaskennassa sekä vastuun arvonoikaisuriskissä. CET1-vakavaraisuus oli kuitenkin yli seitsemänkertainen verrattuna kokonaisvakavaraisuusvaatimukseen pääomapuskurit huomioiden, joka oli 13,4 %.

- Koronapandemia alkoi maaliskuussa 2020, ja se on nyt kestänyt vaihtelevalla intensiteetillä lähes kaksi vuotta. Kokonaisuudessaan arvioituna pandemian vaikutukset Kuntarahoitus-konsernin taloudelliseen asemaan ovat olleet vähäiset. Odotettua paremman Suomen talouskehityksen sekä valtion vuonna 2020 myöntämien väliaikaisten koronatukien vuoksi kuntasektorin luottokysyntä jäi tilikaudella odotettua pienemmäksi.
- Pitkäaikainen asiakasrahoitus, joka sisältää sekä laina- että leasingrahoituksen, oli joulukuun lopussa 29 214 miljoonaa euroa (28 022 miljoonaa euroa), ja se kasvoi 4,3 % (13,0 %). Uusi luotonanto oli tammi–joulukuussa 3 275 miljoonaa euroa (4 764 miljoonaa euroa). Lyhytaikainen asiakasrahoitus supistui 16,9 % (vuotta aiemmin kasvua oli 62,9 %) 1 089 miljoonaan euroon (1 310 miljoonaa euroa).
- Joulukuun lopussa pitkäaikaisessa asiakasrahoituksessa ympäristövaikutuksiltaan kestävien investointien rahoitukseen tarkoitettua vihreää rahoitusta oli 2 328 miljoonaa euroa (1 786 miljoonaa euroa) ja yhdenvertaisuutta ja yhteisöllisyyttä edistävää yhteiskunnallista rahoitusta 1 164 miljoonaa euroa (589 miljoonaa euroa). Asiakkaat ovat ottaneet vihreän ja yhteiskunnallisen rahoituksen erittäin hyvin vastaan ja rahoituksen yhteismäärä kasvoi 47,0 % (88,0 %) edellisvuoteen verrattuna.
- Pitkäaikainen uusi varainhankinta oli vuoden aikana 9 395 miljoonaa euroa (10 966 miljoonaa euroa). Varainhankinnan kokonaismäärä oli joulukuun lopussa 40 712 miljoonaa euroa (38 139 miljoonaa euroa), josta pitkäaikaisen varainhankinnan osuus oli 36 893 miljoonaa euroa (34 243 miljoonaa euroa).
- Konsernin likviditeettitilanne on säilynyt erittäin hyvänä. Kokonaislikviditeetti oli joulukuun lopussa 12 222 miljoonaa euroa (10 089 miljoonaa euroa). Maksuvalmiusvaatimus (*Liquidity Coverage Ratio, LCR*) oli vuoden lopussa 334,9 % (264,4 %). Pysyvän varainhankinnan vaatimus (*Net Stable Funding Ratio, NSFR*) oli 123,6 % (116,4 %).
- Kuntarahoituksen hallitus ehdottaa kevään 2022 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 1,03 euroa osakkeelta, yhteensä 40 235 711,94 euroa. Vuonna 2021 osinkoa maksettiin 20 313 174,96 euroa.
- Näkymät vuodelle 2022: Kuntarahoitus arvioi konsernin liikevoiton ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olevan konsernin pitkän aikavälin kannattavuustavoitteiden ja sen mahdollistaman edullisemmän asiakashinnoittelun johdosta selvästi pienempi kuin vuotta aiemmin. Konsernin vakavaraisuuden ja vähimmäisomavaraisuusasteen arvioidaan säilyvän erittäin vahvoina. IFRS-tilinpäätössäännösten arvostusperiaatteet voivat aiheuttaa merkittäviä, mutta väliaikaisia realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, joista osa lisää myös liikevoiton volatiiliteettiä ja vaikeuttaa siten liikevoiton ennustettavuutta lyhyellä aikavälillä. Näkymistä on kerrottu tarkemmin luvussa *Näkymät vuodelle 2022*.

Tuloksen ja tilikauden muutosta kuvaavien lukujen vertailulukuna on käytetty vuoden 2020 vastaavan jakson lukua. Taseen ja muiden poikkileikkaustyyppisten erien vertailulukuna on käytetty vuoden 2020 lopun tilannetta, ellei toisin mainita.

Konsernin avainluvut

	31.12.2021	31.12.2020
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia (milj. euroa)*	213	197
Liikevoitto (milj. euroa)*	240	194
Korkokate (milj. euroa)*	280	254
Uusi luotonanto (milj. euroa)*	3 275	4 764
Pitkäaikainen asiakasrahoitus (milj. euroa)*	29 214	28 022
Pitkäaikainen uusi varainhankinta (milj. euroa)*	9 395	10 966
Taseen loppusumma (milj. euroa)	46 360	44 042
Ydinpääoma (CET1) (milj. euroa)	1 408	1 277
Ensisijainen pääoma Tier 1 (milj. euroa)	1 756	1 624
Omat varat yhteensä (milj. euroa)	1 756	1 624
CET1-vakavaraisuus, %**	95,0	104,3
Tier 1-vakavaraisuus, %**	118,4	132,7
Kokonaisvakavaraisuus, %**	118,4	132,7
Vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio), %**	12,8	3,9
Oman pääoman tuotto (ROE), %*	10,7	9,4
Kulu-tuotto-suhde*	0,2	0,2
Henkilöstö	164	165

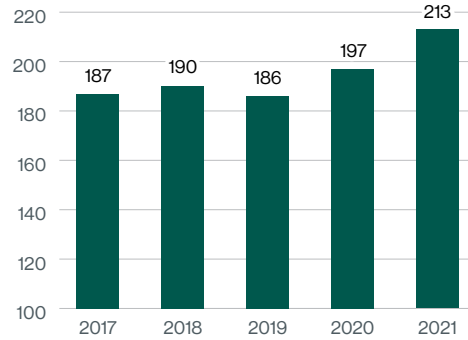
* Vaihtoehtoinen tunnusluku.

** Tilikauden 2021 luvut on laskettu CRR II -sääntelyn mukaisesti. Vertailukausia ei ole oikaistu vastaamaan päivitettyä vakavaraisuussäätelyä.

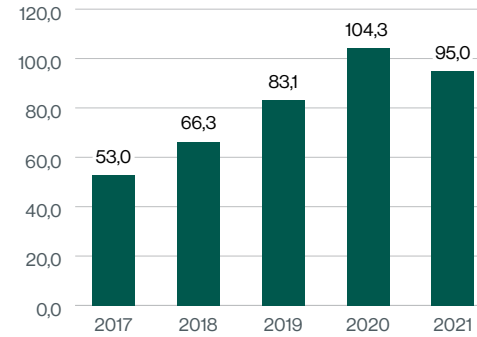

Kaikkien tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivuilla 44–51. Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetyt luvut ovat Kuntarahoitus-konsernin ellei toisin ole mainittu.

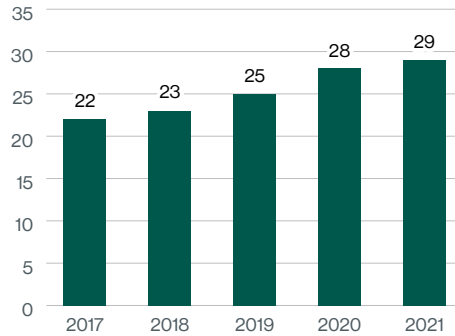
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, milj. euroa*

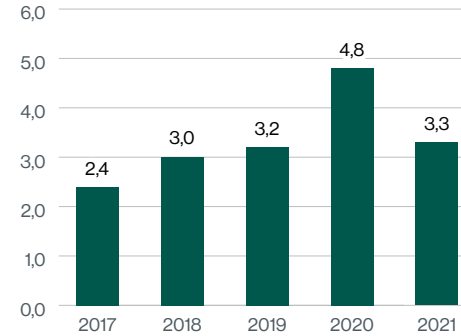
CET1-vakavaraisuus, %**

Pitkäaikainen asiakasrahoitus, mrd. euroa*

Uusi luotonanto, mrd. euroa*

* Vaihtoehtoinen tunnusluku.

** Tilikauden 2021 luvut on laskettu CRR II -sääntelyn mukaisesti. Vertailukausia ei ole oikaistu vastaamaan päivitettyä vakavaraisuussääntelyä.

Kaikkien tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty sivuilla 44–51. Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetyt luvut ovat Kuntarahoitus-konsernin ellei toisin ole mainittu.

Toimitusjohtaja Esa Kallio kommentoi tilikautta 2021

Suomen talous- ja työllisyystilanne olivat vuonna 2021 odotettua paremmalla, jopa yllättävän hyvällä tasolla. Valtio varmisti koronatukien avulla, etteivät koronapandemian negatiiviset talousvaikutukset jää kuntien kannettavaksi.

Kuntasektorin rahoituskysyntä olikin vuonna 2021 ennakoitua alhaisempaa. Yleishyödyllisen asuntotuotannon rahoituksen kysyntä oli odotetun mukaista ja kasvoi maltillisesti. Markkina-asemamme on vahva, ja olemme edelleen selvästi merkittävin asiakaskunnallemme pitkäaikaisia lainoja tarjoava luottolaitos.

Tilapäisesti parantuneesta taloudellisesta tilanteesta huolimatta julkisen talouden kestävyysvaje ja rakenteelliset ongelmat eivät ole kadonneet. Odotamme kuntasektorin rahoituksen kysynnän palaavan vuonna 2022 koronapandemiaa edeltävälle tasolle.

Euroopan unionin vakavaraisuussäätelyn muutokset astuivat voimaan kesäkuun lopussa. Uuden säätelyn mukaan Kuntarahoitus on julkinen kehitysluottolaitos, mikä helpottaa merkittävästi vähimmäisomavaraisuusastettamme koskevan pääomavaateen täyttämistä. Tämän ansiosta pystyimme siirtämään negatiivisten korkojen hyödyn aiempaa laajemmin asiakkaillemme ja teimme lainarahoituksestamme entistäkin edullisempaa. Muutos luottoehtoihin tuli voimaan lokakuussa, ja sen hyödyt alkavat näkyä laina-asiakkaidemme korkokuluissa laajemmin vuonna 2022.

Varainhankinnassamme onnistuimme jälleen erinomaisesti, ja rahoituksen saatavuus kansainvälisillä pääomamarkkinoilla pysyi hyvänä. Tehokkaan varainhankintamme ansiosta varmistimme asiakkaillemme edullisen rahoituksen.

Pitkään suunniteilla olleen sote-uudistuksen lainsäädäntö valmistui suurelta osin kesäkuussa, mikä käynnisti kunnissa uudistukseen liittyvät käytännön valmistelut. Kuntarahoitukselle uudistus tuo tulevaisuudessa asiakkaaksi myös hyvinvointialueet.

Asiakkaamme ovat keskeisessä roolissa ilmastonmuutoksen torjunnassa ja vihreän siirtymän edistämisessä. Tuemme asiakkaitamme siirtymässä tarjoamalla vihreää rahoitusta sekä jakamalla asiantuntemustamme. Vihreän rahoituksemme kysyntä jatkoi vuonna 2021 kasvuaan. Vuonna 2020 lanseeraamamme yhteiskunnallinen rahoitus vakiinnutti asemansa asiakkaidemme keskuudessa.

Uudella organisaatiolla käynnistynyttä vuottamme leimasi uusiutuminen sekä uusien toimintamallien juurruttaminen.

Haluan kiittää asiakkaitamme hyvästä yhteistyöstä sekä henkilöstöämme hienosta työstä ja jaksamisesta tänä ulkoisen ja sisäisen myllerryksen vuonna.

Esa Kallio

Toimitusjohtaja
Kuntarahoitus Oyj

Toimintaympäristö vuonna 2021

Maailmantalouden toipuminen koronaantumasta jatkui rivakkana vuoden 2021 alkupuoliskolla. Länsimaissa verrattain nopeasti edenneiden rokotusohjelmien ansiosta yhteiskuntien rajoitustoimia voitiin asteittain vähentää, mikä vahvisti talousluottamusta ja nopeutti kysyntätekijöiden toipumista. Vuoden edetessä patoutuneen kysynnän purkautuminen kuitenkin laittoi globaalit toimitusketjut lujille, mikä näkyi komponenttien ja kuljetuskapasiteetin saatavuusongelmina. Toimitusketjujen häiriöt sekä energian voimakas hinnannousu kiihdyttivät inflaatiota ja heikensivät kuluttajien ostovoimaa. Vuoden loppua kohden tuotannon pullonkaulat sekä koronaviruksen aiempaa ähräkämmin leviävät muunnokset hidastivat maailmantalouden kasvua. Kasvun hidastuminen oli erityisen voimakasta Kiinassa, missä ylikuumentuneen kiinteistösektorin jäähtyminen heikensi rakennusinvestointien kehitystä ja ajoi isoja rakennusyhtiöitä vaikeuksiin. Maailmantalouden arvioidaan kuitenkin yltäneen lähes 6 %:n kasvuun vuonna 2021.

Suomen talous elpyi odotuksia vahvemmin. Bruttokansantuote ylitti koronapandemiaa edeltäneen tason jo vuoden 2021 toisella neljänneksellä. Työllisyys palautui rivakasti, ja työllisten kokonaismäärä kohosi loppuvuonna jopa kaikkien aikojen ennätyslukemiin. Komponenttipula vaikutti Suomenkin

teollisuustuotantoon, mutta vähemmän kuin monissa verrokimaissa. Myös inflaation nousu jäi Suomessa vaimeammaksi kuin euroalueella keskimäärin. Työvoimapula, kustannusten nousu sekä pandemiatilanteen heikkeneminen kuitenkin hidastivat Suomenkin talouskasvua vuoden jälkipuoliskolla. Kokonaisuutena asuinrakentaminen vilkastui vuonna 2021. Sosiaalisen asuntotuotannon volyymi hieman tasaantui edellisvuoden voimakkaan kasvun jälkeen. Asuntokauppojen määrät kasvoivat 2021 selvästi ja osakeasuntojen hinnat nousivat koko maassa keskimäärin noin 3,5–4,0 %. Kuntatalouden vahvistuminen jatkui 2021 valtion koronatuukien ja odotuksia paremman verotulokehityksen ansiosta. Suomen talouden arvioidaan kasvaneen vuonna 2021 noin 3,5 %.

Talouspolitiikka säilyi vuonna 2021 hyvin elvyttävänä. Yhdysvalloissa finanssipolitiikalla tuettiin erityisesti yksityistä kulutusta, mutta loppuvuodesta presidentti Bidenin mittavat julkiset investointihankkeet myös hyväksyttiin kongressissa. Euroopassa kansallisten toimien lisäksi käynnistettiin myös EU:n elvytysrahaston kautta rahoitettavia investointiohjelmiä. Rahapolitiikka pidettiin edelleen hyvin kevyenä, joskin Yhdysvalloissa keskuspankki Fed alkoi marraskuussa vähentää arvopaperiostoja ja viestitti kiristysten jatkuvan vuonna 2022.

Vuoden alkupuoliskolla osakemarkkinat nousivat reippaasti, ja yrityslainojen riskilisät kapenivat talouden vahvan elpymisen vanavedessä. Myös pitkät korot nousivat ja siten hinnoittelivat rahapolitiikan asteittaista normalisoitumista lähivuosien aikana. Vuoden jälkipuoliskolla koronaviruksen delta- ja omikron-muunnosten leviäminen sekä kustannusinflaation kiihtyminen voimistivat suhdanne-epävarmuutta. Osaketuotot ja pitkien korkojen nousu tasaantuivat vuoden loppua kohden.

Suomen 10-vuotinen lainakorko päättyi 0,07 %:iin, kun se vuoden alussa oli –0,40 %. Euriborkorot pysyivät verrattain vakaina. Kolmen kuukauden euribor oli vuoden 2021 lopussa –0,57 %. Euron arvo heikkeni vuonna 2021 suhteessa Yhdysvaltain dollariin yli 7 %. Heikkenemiseen vaikutti erityisesti näkymä siitä, että Fed tulee kiristämään rahapolitiikkaa selvästi Euroopan keskuspankkia ripeämmässä tahdissa.

Koronapandemian vaikutukset Kuntarahoitus-konserniin

Koronapandemia alkoi maaliskuussa 2020, ja se on nyt kestänyt vaihtelevalla intensiteetillä lähes kaksi vuotta. Kokonaisuudessaan arvioituna pandemian vaikutukset Kuntarahoitus-konsernin taloudelliseen tilanteeseen ovat olleet vähäiset. Pandemian vaikutus toimintatapoihin on ollut merkittävä: Kuntarahoitus-konsernin henkilökunta on työskennellyt lähes koko pandemian ajan pääosin etätöissä.

Tilikaudella 2021 kuntasektorin rahoituksen kysyntä oli maltillista ja pieneni selvästi vuoden takaisesta koronapandemian aiheuttamasta kysyntäpiikistä. Suomen valtion vuonna 2020 myöntämien koronaturvituksen ansiosta kuntien rahoitusasema parantui hetkellisesti, ja ennakoitua parempi taloustilanne on tukenut kuntia ja vähentänyt rahoituksen kysyntää. Koronapandemian vaikutukset sosiaalisen asuntorahoituksen kysyntään ovat olleet koko kriisin aikana vähäiset. Kokonaisuudessaan vuoden 2021 luottokysyntä oli hieman normaalitasoa pienempää.

Varainhankintamarkkinoilla tilanne on vakiintunut vuonna 2021 edellisen vuoden koronapandemian aiheuttamista häiriöistä. Kuntarahoitus-konsernin rahoituksen saatavuus on ollut hyvä.

Konsernin henkilökunnan terveyttä ja turvallisuutta sekä toiminnan jatkuvuutta on varmistettu noudattamalla voimassa ollutta valtakunnallista etätösuositusta. Näin taattiin osaltaan Kuntarahoitus-konsernin tuottamien yhteiskunnan kannalta keskeisten palveluiden ja liiketoimintaprosessien jatkuvuus kriisin aikana. Konserni aloitti lokakuussa paluun lähiyöskentelyyn uudella hybridimallilla, mutta otti marraskuun lopussa käyttöön etätösuosituksen uuden valtakunnallisen etätösuosituksen myötä.

Helpottaakseen asiakkaiden asiointia koronarajoitusten aikana konserni on kehittänyt digitaalisia palveluitaan ja niiden käytön tukea. Konserni on lisäksi järjestänyt asiakkaille ja muille sidosryhmille lukuisia verkkotapahtumia talouden näkymiin ja kuntatalousvaikutuksiin liittyvistä teemoista.

Yksittäisillä Kuntarahoitus-konsernin asiakkaila taloudenhoito on vaikeutunut koronakriisin vuoksi. Konserni on tarjonnut asiakkailleen mahdollisuuden joustoihin lainojen lyhennyksissä, mikäli koronapandemia on vaikuttanut väliaikaisesti asiakkaan luotonmaksukykyyn. Asiakkaiden tarve lyhennysvapaisiin on kuitenkin ollut maltillinen, ja vuoden 2021 aikana on myönnetty vain yksittäisiä lyhennysvapaita. Kuntarahoitus-konsernin kokonaisluottoriski on edelleen

pysynyt alhaisena, ja IFRS 9 -standardin mukaisesti laskettujen odotettavissa olevien luottotappioiden (*Expected Credit Losses, ECL*) määrä on edelleen vähäinen. Konsernin asiakassaamiset luokitellaan vakavaraisuuslaskennassa O-riskiluokkaan, koska ne ovat suoraan suomalaisilta kunnilta tai niihin liittyy kunnan takaus tai kiinteistövuokutta täydentävä valtion täytetäkaus. Johdon arvion mukaan kaikki asiakassaavat tullaan saamaan kokonaisuudessaan takaisin, eikä lopullista luottotappiota näin ollen synny.

Koronapandemian vuoksi viranomaiset ovat myöntäneet valvottavilleen helpotuksia, joiden tavoitteena on varmistaa pankkisektorin kyky luotottaa asiakkaita poikkeuksellisissa olosuhteissa. Suurinta osaa helpotuksista ei enää sovellettu tilikaudelle 2021. Vallinneesta tilanteesta riippumatta konsernin pääoma-asemaa kuvaavat tunnusluvut ovat vahvoja. Aiemmin sovelletuista helpotuksista ja niiden vaikutuksesta kerrotaan luvussa *Vakavaraisuus*.

Uudet koronavirusvariantit aiheuttavat edelleen epävarmuutta pandemian hiipumisesta ja sen vaikutuksista Kuntarahoitus-konserniin ja talouteen yleisemminkin. Rokotuskattavuuden kasvu kuitenkin hillitsee merkittävästi epävarmuuden kasvua.

Sote-uudistuksen vaikutukset Kuntarahoitus-konserniin

Eduskunta hyväksyi pitkän valmisteluprosessin jälkeen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen kokonaisuutta koskevan lainsäädäntöpaketin kesällä 2021 ja uudet hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueiden rahoitus perustuu tässä vaiheessa sote-uudistusta suurelta osin valtion rahoitukseen, mutta hyvinvointialueilla on kuitenkin lainanotto-oikeus valtioneuvoston erillisellä luvalla.

Rahoitukseen liittyen hyväksytty lainsäädäntö mahdollistaa sen, että Kuntarahoitus voi jatkaa niiden luottojen ja muiden sitoumusten rahoittajana/vastapuolena, jotka siirtyvät hyvinvointialueille. Hyvinvointialueiden tulevien rahoitustarpeiden osalta eduskunnan käsiteltävänä on vielä lakimuutos, joka mahdollistaisi Kuntarahoituksen toimimisen myös näiden luottojen myöntäjänä. Tavoitteena on saada myös tämä lainsäädäntö voimaan hyvinvointialueiden toiminnan aloitukseen mennessä. Koko sote-uudistuksen ja sen eri osapuolien etu on, että olemassa olevaan sote-luottokantaan ja tuleviin rahoitusmahdollisuuksiin ei kohdistu olennaisia muutoksia, vaan rahoituksen jatkuvuus voidaan turvata.

Hyvinvointialueiden rahoitukseen liittyen Finanssivalvonta antoi loppuvuonna 2021 toteutetun lausuntokierroksen perusteella tammikuussa 2022 päätöksen siitä, että hyvinvointialueet ovat valtiota ja kuntia vastaavalla tavalla ns. nollariskiluokkaa pankkien vakavaraisuussäätelyssä. Tämä päätös yksinkertaistaa hyvinvointialueiden rahoituksen järjestämistä, koska päätöksen vuoksi hyvinvointialueiden rahoitukseen ei tarvita erillisiä valtion takauksia, vaan rahoitus voi tapahtua Kuntarahoituksen toimesta samoin pääperiaattein kuin rahoitus kunnille.

Uudistus näkyy konsernin toiminnassa vuonna 2022 käytännön valmistautumisena uusiin hyvinvointialueisiin rahoituksen vastapuolena. Uudistuksen laajempia taloudellisia vaikutuksia on vaikea arvioida tässä vaiheessa, kun ei ole vielä käytännön tietoa hyvinvointialueiden toiminnasta. Kuntarahoituksen luotonannon volyymeihin vaikuttaa hyvinvointialueiden tulevien investointien taso, toisaalta hyvinvointialueiden käyttötalousmenot katetaan valtion rahoituksella. Kuntarahoituksen rahoitustoiminnassa soteen liittyvällä luotonannolla ei ole sellaista osuutta, että siihen liittyvillä muutoksilla olisi olennaista vaikutusta konsernin taloudelliseen kehitykseen lähitulevaisuudessa.

Konsernin tulosta koskevat tiedot

KONSERNIN TULOS Miljoonaa euroa	1-12/2021	1-12/2020	Muutos, %
Korkokate	280	254	10,3
Muut tuotot	4	2	85,4
Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	285	257	11,0
Palkkiokulut	-5	-5	-0,2
Henkilöstökulut	-18	-18	-0,3
Muihin hallintokuluihin liittyvät erät	-17	-15	11,6
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-16	-6	>100
Liiketoiminnan muut kulut	-16	-15	6,6
Kulut yhteensä	-72	-58	22,4
Rahoitusvarojen arvonalentumis- ja luottotappiot	0	-1	-87,8
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	213	197	8,0
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	27	-3	<-100
Liikevoitto	240	194	23,5
Tilikauden tulos	192	155	23,4

Yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta johtuen pyöristyksestä.

Yli 100 % muutokset esitetään taulukossa merkinnällä >100 % tai <-100 %.

Konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia

Konsernin perusliiketoiminta jatkui vahvana vuoden 2021 aikana. Kuntarahoitus-konsernin liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kasvoi 8,0 % (6,2 %) edellisvuodesta ja oli 213 miljoonaa euroa (197 miljoonaa euroa). Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kasvoivat 285 miljoonaan euroon (257 miljoonaa euroa) eli edellisvuoteen verrattuna kasvua oli 11,0 % (4,3 %). Kulut olivat 72 miljoonaa euroa (58 miljoonaa euroa), eli 22,4 % suuremmat kuin vuotta aiemmin. Kuluja kasvatti kertaluonteinen, keskeneräisestä tietojärjestelmähankkeesta kirjattu 10,5 miljoonan euron arvonalentuminen. Kulut ilman kertaluonteista erää kasvoivat odotetusti ja olivat 4,4 % suuremmat kuin vuotta aiemmin (-3,0 %). Koronapandemialla ei ollut merkittäviä negatiivisia vaikutuksia perusliiketoiminnan tulokseen ja kannattavuuteen tilikaudella tai vertailuvuonna.

Korkokate oli 280 miljoonaa euroa (254 miljoonaa euroa), ja se parani edellisvuodesta 10,3 % (5,8 %). Korkokatteen kasvuun on vaikuttanut liiketoiminnan volyymien kasvu sekä matala markkinakorkotaso. Lokakuussa 2021 konserni muutti ei-kiinteäkorkoisten pitkäaikaisten asiakasluottojensa ehtoja siten, että asiakkaat hyötyvät jatkossa negatiivisista viitekoroista aiempaa enemmän. Muutoksen vaikutus vuoden 2021 tuottoihin oli vähäinen. Konsernin korkokatteessa ei ole huomioitu tulosvaikutteisesti AT1-pääomallainan 16 miljoonan euron korkokuluja, sillä konsernissa pääomallaina käsitellään oman pääoman ehtoisena instrumenttina. Pääomallainan korkokulut käsitellään osingonjaon tavoin voittovarojen vähennyksenä omassa pääomassa vuosittain koronmaksun toteutuessa.

Muut tuotot kasvoivat edellisestä vuodesta 4 miljoonaan euroon (2 miljoonaa euroa). Muut tuotot sisältävät palkkiotuotot, arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan realisoituneet nettotuotot, käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot sekä liiketoiminnan muut tuotot. Muihin tuottoihin sisältyi myös tytäryhtiö Rahoituksen neuvontapalvelut Inspiran liikevaihto.

Vertailukaudella vuonna 2020 koronapandemia hidasti kullujen kasvua ja kulut olivat poikkeuksellisen matalalla tasolla vuonna 2020. Vuonna 2021 vertailukelpoiset kulut ovat kasvaneet, mutta hitaammin kuin ennen koronapandemiaa.

Palkkiokulut olivat 5 miljoonaa euroa (5 miljoonaa euroa), ja ne koostuvat pääasiassa maksetuista

takauspalkkioista, säilytyspalkkioista sekä varainhankintaohjelmien ylläpitokuluista.

Hallintokulut olivat 35 miljoonaa euroa (33 miljoonaa euroa) ja ne kasvoivat 5,2 % (2,3 %). Tästä henkilöstökuluja oli 18 miljoonaa euroa (18 miljoonaa euroa) ja muita hallintokuluja 17 miljoonaa euroa (15 miljoonaa euroa). Henkilöstökulut olivat lähes samalla tasolla kuin edellisvuonna eli 0,3 % (0,8 %) pienemmät kuin edellisvuonna. Henkilöstömäärässä ei ole tapahtunut vuoden aikana merkittäviä muutoksia, ja keskimääräinen henkilöstömäärä oli konsernissa tilikaudella 162 henkilöä (167 henkilöä). Palkka- ja eläkekustannukset ovat laskeneet hieman vuoden 2021 aikana.

Muihin hallintokuluihin luettavat erät kasvoivat 11,6 % (4,0 %) tilikauden aikana. Kasvu on johtunut erityisesti tietojärjestelmien ylläpito- ja kehittämiskustannuksista IT-kuluissa. Toisaalta koronapandemia on pienentänyt eräitä toiminnan juoksevia kuluja, kuten matkustuskuluja tili- ja vertailukaudella. Vuoden 2019 aikana Kuntarahoitus-konserni solmi tietojärjestelmien loppukäyttäjä- ja infrapalveluiden ja liiketoimintajärjestelmien operoinnin ulkoistamissopimukset parantaakseen toimintavarmuutta sekä palveluiden ajallista saatavuutta. Ulkoistamisen toteutushanke on saatu päätökseen vuoden 2021 lopussa.

Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat tilikaudella 16 miljoonaa euroa (6 miljoonaa euroa). Erään sisältyi 10,5 miljoonan euron arvonalentuminen konsernin merkittävästä keskeneräisestä tietojärjestelmähankeesta.

Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 16 miljoonaan euroon (15 miljoonaa euroa) ja kasvua oli 6,6 % (-17,1 %). Viranomaismaksut olivat 9 miljoonaa euroa (7 miljoonaa euroa), ja ne kasvoivat 23,0 % (13,6 %) edellisvuoteen nähden. Viranomaismaksujen kasvu johtui pääosin luottolaitosten kriisinhallintajärjestelmän vakaussmaksusta, joka kasvoi 30,5 % 6,7 miljoonaan euroon (5,2 miljoonaa euroa). Muut kuin viranomaiskulut olivat 6 miljoonaa euroa (7 miljoonaa euroa), ja ne laskivat 10,3 % (-35,1 %) vertailukauteen nähden. Laskuun vaikutti eniten tilikauden aikana pienentyneet ulkopuolisten palveluiden ostot verrattuna edellisvuoteen. Muihin kuluihin on kirjattu 0,4 miljoonan euron varaus, joka kohdistuu aiempien vuosien verotuksessa tehtyyn tulkintaan liittyvään mahdolliseen veronkorotukseen.

IFRS 9 -standardin mukaisesti laskettujen odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrä pienentyi tilikauden aikana, ja tulokseen kirjattu määrä oli -0,1 miljoonaa euroa (-0,9 miljoonaa euroa). Kuntarahoitus-konserni päivitti odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettäviä tulevaisuuteen suuntautuvia skenaarioita tilikaudella.

Kuntarahoitus-konserni kirjasi tilikaudella 2020 0,3 miljoonan euron harkintaan perustuvan lisävarauksen koronapandemian taloudellisten vaikutusten huomioimiseksi. Lisävaraus perustui siihen, että heikentynyt taloudellinen tilanne ei kuitenkaan vielä heijastunut konsernin käyttämässä sisäisissä riskiluokituksissa tietyille asiakassegmenteille, ja konsernin johto päätti kirjata ryhmäkohtaiseen arvioon perustuvan lisävarauksen. Asiakkaiden taloudellinen

tilanne on parantunut, minkä vuoksi konsernin johto päätti purkaa lisävarauksen loppuvuonna 2021. Vuoden 2021 lopussa konsernin johto päätti kirjata 0,4 miljoonan euron lisävarauksen vuodelle 2022 ajoittuvien mallimuutosten vaikutusten johdosta. Kiinteistövakuudellisten luottojen tappio-osuuden sekä sopimuksien koko elinkaaren aikaisen laskennan menetelmiä tullaan kehittämään vuoden 2022 aikana.

Kuntarahoitus-konsernin kokonaisluottoriski on edelleen pysynyt alhaisena. Johdon arvion mukaan kaikki asiakas-saatavat tullaan saamaan kokonaisuudessaan takaisin, eikä lopullista luottotappiota näin ollen synny, koska saamiset ovat suomalaisilta kunnilta, tai niihin liittyy turvaava kunnan takaus tai kiinteistövakuutta täydentävä valtion täytetakaus. Konsernin yli 30-vuotisen historian aikana se ei ole kirjannut lopullisia luottotappioita asiakasrahoituksestaan.

Konsernilla on vuoden 2021 lopussa asiakkaiden maksukyvyttömyydestä johtuvia takaussaamisia julkisyhteisöiltä yhteensä 19 miljoonaa euroa (24 miljoonaa euroa), joka on edelleen alle 0,1 % asiakasvastuista. Likviditeettisalkun luottoriski on pysynyt hyvällä tasolla keskimääräisen luotto-luokituksen ollessa AA+ (AA+).

Konsernin kokonaistulos ja realisoitumattomat käyvän arvon muutokset

Konsernin liikevoitto oli 240 miljoonaa euroa (194 miljoonaa euroa). Tilikauden aikana realisoitumattomat käyvän arvon muutokset paransivat konsernin liikevoittoa 27 miljoonaa euroa, kun vuotta aiemmin ne heikensivät tulosta 3 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 suojauslaskennan nettotulos oli 5 miljoonaa euroa (4 miljoonaa euroa) ja realisoitumattomat arvopaperikaupan nettotuotot olivat 22 miljoonaa euroa (-7 miljoonaa euroa).

Konsernin efektiivinen veroaste oli tilikaudella 20,1% (20,0 %). Vuoden 2021 konsernituloslaskelmassa verot olivat 48 miljoonaa euroa (39 miljoonaa euroa). Konsernin tilikauden tulos verojen jälkeen oli 192 miljoonaa euroa (155 miljoonaa euroa). Konsernin oman pääoman tuotto-% (ROE) oli koko tilikaudelta 10,7 % (9,4 %). Ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia ROE oli 9,6 % (9,6 %).

Konsernin muihin laajan tuloksen eriin kirjattiin realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia -3 miljoonaa euroa (-32 miljoonaa euroa). Tilikauden aikana merkittävihin muihin laajan tuloksen eriin vaikuttanut erä oli suojauskustannuksen arvonmuutos (*Cost-of-Hedging*) -3 miljoonaa euroa (-16 miljoonaa euroa). Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen laskennallisen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos oli 0,4 miljoonaa euroa (-17 miljoonaa euroa).

Kokonaisuudessaan realisoitumattomat käyvän arvon muutokset vaikuttivat tilikaudella konsernin omaan pää-omaan verovaikutukset huomioon ottaen 19 miljoonaa euroa (-28 miljoonaa euroa). Vakavaraisuuslaskennan mukaiseen ydinpääomaan (*CET1*) realisoitumattomat käyvän arvon muutokset vaikuttivat verovaikutukset huomioon ottaen 19 miljoonaa euroa (-15 miljoonaa euroa). Tilikauden lopussa realisoitumattomien käyvän arvon muutosten kumulatiivinen vaikutus vakavaraisuuslaskennan mukaisiin omiin varoihin oli 31 miljoonaa euroa (12 miljoonaa euroa).

Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset heijastavat raportointiajankohdan markkinaolosuhteiden sen hetkisiä vaikutuksia rahoitusinstrumenttien arvostustasoihin. Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset voivat vaihdella merkittävästi raportointikausittain, mikä aiheuttaa volatili-teettia tulokseen, omaan pääomaan sekä omiin varoihin. Yksittäisiin sopimuksiin liittyvien arvostusten aiheuttama vaikutus poistuu viimeistään sopimusten erääntyessä.

Riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti Kuntarahoitus-konserni hallitsee korko-, valuuttakurssi- ja muita markkina- ja hintariskejä käyttämällä johdannaissovimuksia. Sopimusten mukaiset kassavirrat on suojattu, mutta yleisesti käytössä olevien arvostusmenetelmien vuoksi käyvän arvon muutokset eroavat rahoitusinstrumentin ja sitä suojaavan johdannaisen välillä. Korkokäyrien muodon ja luottoriskilisien muutokset eri valuutoissa vaikuttavat arvostuksiin, minkä seurauksena suojattujen varojen ja velkojen sekä suojaavien instrumenttien

käyvät arvot käyttäytyvät eri tavoin. Arvostuserot eivät käytännössä realisoidu kassaperusteisesti, koska konserni pitää rahoitusinstrumentit sekä niihin liittyvät suojaavat johdannaisinstrumentit lähes aina eräpäivään asti. Myöskään luottoriskilisien muutosten aiheuttamien arvonmuutosten ei odoteta käytännössä realisoituvan luottotappioiden, koska konsernin likvideettireservi on sijoitettu alhaisen luottoriskin instrumentteihin. Tilikauden realisoitumattomiin käyvän arvon muutoksiin ovat vaikuttaneet etenkin konsernin keskeisillä varainhankintamarkkinoilla tapahtuneet korko-odotusten sekä luottoriskilisien muutokset.

Emoyhtiön tulos

Kuntarahoituksen korkokate oli vuonna 2021 264 miljoonaa euroa (238 miljoonaa euroa), ja liikevoitto oli 223 miljoonaa euroa (178 miljoonaa euroa). Tulos tilinpäätössiirtojen ja verojen jälkeen oli 137 miljoonaa euroa (22 miljoonaa euroa). Vakavaraisuuslaskennassa ensisijaiseen lisäpääomaan kuuluvan AT1-pääomallainan korkokulut 16 miljoonaa euroa vuodelle 2021 on vähennetty emoyhtiön korkokatteessa täysimääräisesti (16 miljoonaa euroa). Emoyhtiössä AT1-pääomallaina on kirjattu tase-erään *Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla*.

Tytärtyhtiö Inspira

Kuntarahoituksen tytäryhtiön, Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy:n, liikevaihto vuodelta 2021 oli 1,7 miljoonaa euroa (2,8 miljoonaa euroa) ja liikevoitto oli 0,1 miljoonaa euroa (0,1 miljoonaa euroa).

Konsernin tasetta koskevat tiedot

KONSERNIN TASE Miljoonaa euroa	31.12.2021	31.12.2020	Muutos, %
Käteiset varat	8 399	5 566	50,9
Saamiset luottolaitoksilta	1 417	1 842	-23,0
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	29 214	28 022	4,3
Saamistodistukset	4 841	5 763	-16,0
Johdannaispimukset	2 000	2 358	-15,2
Muut varoihin sisältyvät erät	489	491	-0,5
Varat yhteensä	46 360	44 042	5,3
Velat luottolaitoksille	2 801	2 001	39,9
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	3 325	3 884	-14,4
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	35 328	32 912	7,3
Johdannaispimukset	2 224	2 861	-22,2
Muut velkoihin sisältyvät erät	821	679	20,8
Oma pääoma	1 862	1 705	9,2
Velat ja oma pääoma yhteensä	46 360	44 042	5,3

Konsernin tase oli tilikauden lopussa 46 360 miljoonaa euroa (44 042 miljoonaa euroa) ja se kasvoi 5,3 % (13,1 %). Kasvu taseen varoissa johtui pääosin kokonaislikviditeetin kasvusta talletuksissa keskuspankkiin (käteiset varat) sekä liiketoiminnan kasvusta pitkäaikaisessa asiakasrahoituksessa (saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä). Velkaerissä taseen kasvu näkyy veloissa luottolaitoksille sekä yleiseen liikkeeseen lasketuissa velkakirjoissa.

Oma pääoma oli tilikauden lopussa 1 862 miljoonaa euroa (1 705 miljoonaa euroa), joka sisältää AT1-pääomalainan 347 miljoonaa euroa (347 miljoonaa euroa). Omaa pääomaa kasvatti tilikauden tulos. Lisäksi konsernin omasta pääomasta on vähennetty AT1-pääomainstrumentista huhtikuussa 2021 maksetut korot 12,6 miljoonaa euroa (12,6 miljoonaa euroa) verovaikutus huomioiden sekä tilikaudelta 2020 lokakuussa 2021 maksetut osingot 20,3 miljoonaa euroa (6,3 miljoonaa euroa) Kuntarahoituksen osakkeenomistajille.

Emoyhtiön tase oli tilikauden lopussa 46 359 miljoonaa euroa (44 042 miljoonaa euroa).

Rahoitus ja muut asiakkaille tarjottavat palvelut

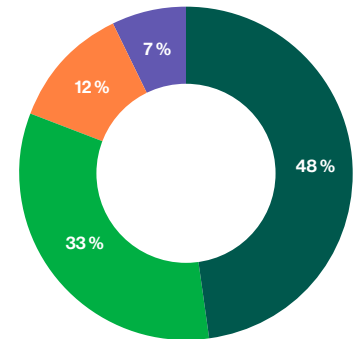
Kuntarahoitus on luottolaitosten vakavaraisuussäätelyn mukainen julkinen kehitysluottolaitos ja Suomen ainoa kuntasektorin ja valtion tukeman asuntotuotannon rahoitukseen erikoistunut luottoyhteisö. Kuntarahoitus on oman asiakaskuntansa selvästi suurin rahoittaja. Konsernin asiakkaita ovat kunnat ja kuntayhtymät, niiden määräysvallassa olevat yhteisöt sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARAn nimeämät yleishyödylliset yhteisöt ja kohteet. Kuntarahoituksen myöntämät luotot ovat kaikki suomalaisella julkisyhteisöriskillä ja vakavaraisuuslaskennassa riskipainolla 0 %. Konserni tarjoaa asiakkailleen monipuolisia rahoitukseen liittyviä palveluita ja kokonaisvaltaista tukea investointien suunnitteluun ja talouden hallintaan.

Vuonna 2021 kuntasektorin rahoituksen kysyntä oli maltillista ja normalisoitui edellisvuoden koronapandemian aiheuttamasta kysyntäpiikistä. Suomen valtion vuonna 2020 myöntämien koronaturkien ansiosta kuntien rahoitusasema parantui hetkellisesti, ja ennakoitua parempi taloustilanne on tukenut kuntia ja vähentänyt rahoituksen kysyntää. Koronapandemian vaikutukset sosiaalisen asuntorahoituksen kysyntään ovat olleet vähäisiä koko koronapandemian ajan, ja rahoituksen kysyntä kasvoi maltillisesti vuonna 2021.

Konsernin asema asiakaskuntansa rahoittajana säilyi vahvana vuonna 2021. Asiakkaiden rahoituksen kysyntä supistui vuonna 2021 edellisvuoteen verrattuna, ja uusi luotonanto oli edellisvuotta pienempää, 3 275 miljoonaa euroa (4 764 miljoonaa euroa). Uuden luotonannon määrän lasku suhteessa edellisvuoteen johtuu pääosin vuoden 2020 koronapandemian aiheuttaman poikkeuksellisen korkean rahoituskysynnän palaamisesta normaalille tasolle.

Konsernin pitkäaikaisen asiakasrahoituksen määrä oli vuoden 2021 lopussa 29 214 miljoonaa euroa (28 022 miljoonaa euroa), ja se kasvoi 4,3 % (13,0 %). Luku sisältää pitkäaikaisen laina- ja leasingrahoituksen. Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia oli vuoden lopussa 29 064 miljoonaa euroa (27 511 miljoonaa euroa). Kasvua oli 5,6 % (12,5 %). Kunta- ja yritystodistuksina myönnetty lyhytaikainen asiakasrahoitus laski tilikaudella ja oli vuoden 2021 lopussa 1 089 miljoonaa euroa (1 310 miljoonaa euroa).

Lainakanta asiakkaittain 31.12.2021, %

- Asuntoyhteisöt
- Kunnat
- Kuntien yhtiöt
- Kuntayhtymät

Asiakkaiden kiinnostus vastuullisia rahoitustuotteita kohtaan jatkoi kasvuaan. Kuntarahoitus myöntää vihreää rahoitusta investointihankkeisiin, joissa syntyy selkeitä ja mitattavia ympäristölle hyödyllisiä vaikutuksia. Pitkäaikaisessa asiakasrahoituksessa ympäristöinvestointien rahoitukseen tarkoitettua vihreää rahoitusta oli vuoden lopussa 2 328 miljoonaa euroa (1 786 miljoonaa euroa). Yhteiskunnallisen rahoituksen piiriin kuuluvat hankkeet tuottavat erityisen laaja-alaista yhteiskunnallista hyötyä ja edistävät yhdenvertaisuuden, yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin tai alueen elinvoiman toteutumista. Pitkäaikaisessa asiakasrahoituksessa yhteiskunnallista rahoitusta oli joulukuun lopussa 1 164 miljoonaa euroa (589 miljoonaa euroa). Hankkeet molempiin rahoitustuotteisiin hyväksyvät Kuntarahoituksen esityksestä pääsääntöisesti konsernin ulkopuolisista riippumattomista asiantuntijoista koostuvat arviointiryhmät.

Rahoituksen neuvonantoon keskittyvän tytäryhtiö Inspiran liikevaihto supistui tilikauden aikana. Vuonna 2021 Inspira keskittyi kehittämään palvelutarjontaansa ja lanseerasi kehityshankkeita rahoituksen kokonaisvaltaiseen suunnitteluun sekä uusia palveluita kunnille sote-uudistuksen talousvaikutusten analysointiin.

Kuntarahoitus-konserni tarjoaa asiakkailleen monipuolisia rahoituksen ja talouden ennakkoinnin, mallintamisen ja hallinnan työkaluja, joiden käyttö kasvoi tasaisesti myös vuonna 2021. Koronapandemian myötä yleistynyt etätyöskentely on lisännyt asiakkaiden tarpeita digitaalisten työkalujen hyödyntämiseen. Konserni jatkoi digitaalisten palveluiden kehittämistä ja rahoituksen prosessin digitalisoimista entistäkin käyttäjäystävällisemmän ja tehokkaamman asioinnin edistämiseksi: konserni lanseerasi asiakkailleen rahoituksen sähköisen hakemisen verkossa. Kuntarahoitus-konsernin verkossa toteutettujen talouden ajankohtaiskatsausten ja digitaalisten palveluiden käyttökoulutusten suosio on jatkanut kasvuaan, ja ne ovat vakiinnuttaneet paikkansa.

Vuonna 2021 konserni päätti muuttaa myös ei-kiinteäkorkoisten pitkäaikaisten asiakasluottojensa ehtoja asiakkaiden hyväksi niin, että jatkossa asiakkaat hyötyvät negatiivisista viitekoroista aiempaa enemmän. Muutos tuli voimaan lokakuussa, ja se otettiin vastaan asiakaskunnassa erittäin positiivisesti. Muutoksen vaikutus konsernin vuoden 2021 tulokseen ja asiakkaiden saamaan hyötyyn oli vähäinen. Päättökseen vaikutus asiakkaiden vuonna 2022 saamaan hyötyyn arvioidaan kuitenkin merkittävästi suuremmaksi. Kesäkuun lopussa voimaan astunut CRR II -sääntely ja siihen liittyvä Kuntarahoituksen asema julkisena kehitysluottolaitoksena madaltaa merkittävästi konsernin vähimmäisomavaraisuuden pääomavaadetta, mikä puolestaan alentaa konsernin pitkän aikavälin tulosvaadetta ja mahdollisti edellä kuvatun luottojen ehtomuutoksen.

Varainhankinta ja likviditeetin hallinta

Kuntarahoitus-konsernin varainhankinnan strategiana on varainhankinnan lähteiden hajautus, jolla konserni pyrkii varmistamaan rahoituksen saatavuuden markkinaolosuhteista riippumatta. Varainhankinta hajautetaan eri valuuttoihin, markkinoille, maturiteetteihin ja sijoittajaryhmiin. Aktiivinen ja pitkäjänteinen sijoittajayhteistyö on lisännyt Kuntarahoitus-konsernin tunnettua eri markkinoilla.

Koronapandemiasta huolimatta tilanne pääomamarkkinoilla oli hyvä ja vakaa vuonna 2021. Keskuspankkien rahoitusoperaatiot ja arvopaperiosto-ohjelmat pitivät markkinalikviditeetin vahvana ja sen seurauksena korot sekä luottoriskipreemiot matalina. Maailmantalous elpyi pandemiasta huomattavan nopeasti. Vuoden loppupuolella markkinoiden epävarmuus kuitenkin nosti päätään, kun inflaatio palasi vahvemmin otsikoihin sekä Euroopassa että Yhdysvalloissa.

Vuonna 2021 konsernin varainhankintaa toteutettiin onnistuneesti ja suunnitelmien mukaisesti. Vakaa markkinatilanne piti sijoittajien kysynnän suurena, mikä näkyi suunniteltua alhaisempana varainhankintakustannuksena. Varainhankintatarpeet osoittautuivat hieman suunniteltua pienemmiksi, sillä Kuntarahoitus-konsernin asiakkaiden rahoitustarpeet olivat odotettua pienempiä.

Varainhankinnan painopiste oli edelleen julkisissa järjestelyissä, joiden sijoittajakysyntä oli erittäin vahvaa. Vuoden 2021 aikana liikkeeseen laskettiin 1,5 miljardin ja 1 miljardin Yhdysvaltain dollarimääräiset viitelainat sekä 1 miljardin ja 500 miljoonan euromääräiset viitelainat. Näiden lisäksi konserni jatkoi vastuullisten tuotteiden liikkeeseenlaskuja, kun se kasvatti vuonna 2020 liikkeeseen laskettua yhteiskunnallista joukkovelkakirjalainaa (*social bond*) 500 miljoonalla eurolla. Marraskuussa laskettiin lisäksi liikkeeseen 300 miljoonan Englannin puntamääräinen vihreä joukkovelkakirjalaina. Kuntarahoitus osallistui lisäksi toistamiseen Euroopan keskuspankin kohdennettujen pitempiäikaisten rahoitusoperaatioiden kolmanteen sarjaan (*TLTRO III*) 750 miljoonalla eurolla, millä mahdollistettiin osaltaan asiakkaiden rahoitus kilpailukykyisin ehdoin.

Vuonna 2021 myös konsernin toiminta Japanin Uridashi-markkinoilla jatkui vahvana: Kuntarahoitus laski liikkeeseen joukkovelkakirjalainoja 1 369 miljoonalla eurolla (1 221 miljoonaa euroa), ja oli näin yksi kyseisen markkinan aktiivisimmista liikkeeseenlaskijoista.

Kuntarahoitus-konsernin varainhankinta tehdään kansainvälisiltä pääomamarkkinoilta. Vuonna 2021 pitkäaikainen uusi varainhankinta oli 9 395 miljoonaa euroa (10 966 miljoonaa euroa). Pitkäaikaisia varainhankintajärjestelyitä tehtiin yhteensä 208 (218) kaiken kaikkiaan 13 eri valuutassa (11). Konserni suojaa varainhankintaan liittyvät markkinariskit johdannaissopimuksilla.

Varainhankinnan kokonaismäärä oli vuoden 2021 lopussa 40 712 miljoonaa euroa (38 139 miljoonaa euroa), josta lyhytaikaisia Kuntarahoituksen velkasitoumuksia (*ECP*) oli 3 819 miljoonaa euroa (3 896 miljoonaa euroa). Koko varainhankinnan määrästä euromääräistä oli 49 % (50 %) ja valuuttamääräistä 51 % (50 %).

Valtaosa varainhankinnasta tehdään vakioituina liikkeeseenlaskuina velkaohjelmien alla. Kuntarahoituksella on käytössään seuraavat velkaohjelmat:

Medium Term Note (MTN) -ohjelma	40 000 milj. euroa
Euro Commercial Paper (ECP) -ohjelma	10 000 milj. euroa
AUD-velkaohjelma (Kangaroo)	2 000 milj. AUD

Kuntarahoituksen varainhankinnan takaa Kuntien takauskeskus. Kuntien takauskeskus on lailla perustettu julkisoikeudellinen laitos, jossa jäsenenä ovat kaikki Manner-Suomen kunnat. Jäsenkunnat vastaavat takauskeskuksen sitoumuksista asukaslukujensa mukaisessa suhteessa. Kuntien takauskeskus on antanut takauksen velkaohjelmille sekä ohjelmien ulkopuolisille varainhankintajärjestelyille, minkä perusteella Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemat velkasitoumukset lasketaan luottolaitosten vakavaraisuuslaskennassa ja vakuutusyhtiöiden solvenssilaskennassa nollariskiluokkaan sekä likvideettilaskennassa tason 1 likvideihin varoihin EU-alueella.

Konsernin likvideettitilanne on säilynyt erinomaisena. Kuntarahoitus-konsernin sijoitustoiminta on ensisijaisesti etukäteisvarainhankinnalla hankittujen varojen hallinnoimista. Varat sijoitetaan likvideihin, hyvän luottoluokituksen rahoitusinstrumentteihin, joilla turvataan liiketoiminnan jatkuminen kaikissa tilanteissa. Konsernin likvideettipolitiikan mukaisesti likvideetin määrän tulisi riittää keskeytyksettömän liiketoiminnan jatkumiseen (uusi nettomääräinen asiakasrahoitus mukaan lukien) vähintään seuraavan kahdentoista kuukauden ajan.

Vuoden 2021 lopussa Kuntarahoitus-konsernin kokonaislikvideetti oli 12 222 miljoonaa euroa (10 089 miljoonaa euroa). Tästä talletuksia keskuspankkiin oli 8 435 miljoonaa euroa (5 601 miljoonaa euroa) ja 3 753 miljoonaa euroa (4 453 miljoonaa euroa) sijoitettuna likvideihin, vähäriskisiin arvopaperisijoituksiin. Arvopaperisijoitusten keskimääräinen luottoluokitus oli AA+ (AA+) ja keskimääräinen maturiteetti oli 2,6 vuotta (2,8). Tämän lisäksi rahamarkkinatalletuksia luottolaitoksiin oli 34 miljoonaa euroa (35 miljoonaa euroa).

Konserni seuraa ja kehittää jatkuvasti varainhankintansa ja sijoitustensa vastuullisuutta. Matalan luottoriskin ja korkean likvideetin lisäksi Kuntarahoitus-konserni seuraa likvideettisijoitustensa vastuullisuutta ympäristö- ja yhteiskunnallisia vaikutuksia ja hyvää hallintoa kuvaavan ESG-arvon (Environmental, Social and Governance) avulla¹. Joulukuun lopussa sijoitusten ESG-arvo oli 59,3 (55,7) asteikolla 0–100 eli selkeästi yli vertailuindeksiin 55,9 (53,3). Tämän lisäksi Kuntarahoitus-konsernilla on suoria sijoituksia vastuullisiin joukkovelkakirjalainoihin. Suorien vastuullisten sijoitusten määrä oli vuoden 2021 lopussa 456 miljoonaa euroa (355 miljoonaa euroa), mikä oli 12,1 % (8,0 %) kaikista arvopaperisijoituksista. Vastuullisten sijoitusten osuus on konsernilla korkeampi kuin markkinaindeksistä laskettu viitearvo 5,0 % (2,1 %). Vastuullisten sijoitusten määrä suhteessa Kuntarahoitus-konsernin omaan vihreään ja yhteiskunnalliseen varainhankintaan oli 15,6 % (13,8 %). Kuntarahoitus-konserni julkaisi syyskuussa 2021 vastuullisen sijoittamisen viitekehyksen (Sustainable Investment Framework), joka kuvaa konsernin sijoitustoiminnan vastuullisuuden periaatteet, prosessit ja vastuut. Viitekehys on luettavissa englanniksi Kuntarahoituksen verkkosivuilla.

^[1] ESG-arvo lasketaan ulkopuolisen palveluntarjoajan toimesta neljännesvuosittain. ESG-arvossa huomioidaan muun muassa liikkeeseenlaskijoiden ESG-hallinnon laatu, liiketoimintamalli sekä mahdolliset ristiriidat ESG-asioissa.

Kuntarahoituksen luottoluokitukset

LUOKITUSLAITOS	 Pitkäaikainen varainhankinta	 Näkymät	 Lyhytaikainen varainhankinta
Moody's Investors Service		Vakaat	P-1
Standard & Poor's		Vakaat	A-1+

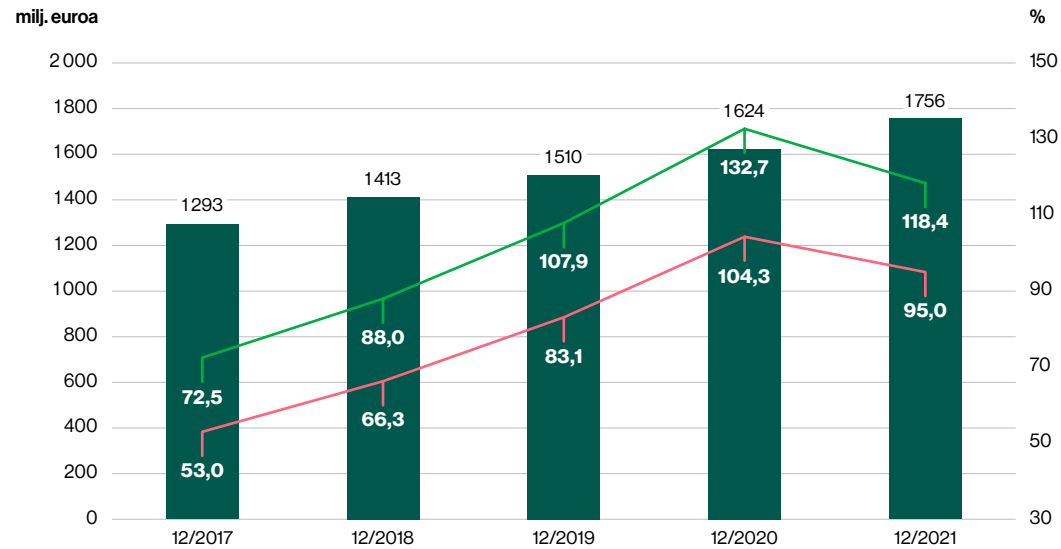
Kuntarahoituksen luottoluokitukset vastaavat Suomen valtion luottoluokituksia.

Kuntarahoituksen luottoluokitukset eivät ole muuttuneet tilikauden aikana.

Myös Kuntarahoituksen varainhankinnan takaavalla Kuntien takauskeskuksella on vastaavat luottoluokitukset.

Vakavaraisuus

Konsernin omat varat ja vakavaraisuus

- Omat varat (miljoonaa euroa)
- CET1-vakavaraisuus, %
- Kokonaisvakavaraisuus, %

Konsernin omat varat ja vakavaraisuus

Kuntarahoitus-konsernin kokonaisvakavaraisuus oli vuoden 2021 lopussa 118,4 % (132,7 %) ja CET1-vakavaraisuus 95,0 % (104,3 %). Kesäkuun 2021 lopussa voimaan tullut CRR II -sääntely vaikutti laskevasti vakavaraisuuteen, mikä johtui erityisesti muutoksista johdannaisten vastapuoliriskilaskentaan (SA-CCR) sekä vastuun arvonoikaisuriskiiin (CVA VaR). Muutos oli selvästi aiemmin arvioitua suurempi. Vertailukauden lukuja ei ole oikaistu CRR II -sääntelyn mukaisiksi.

Kuntarahoitus-konsernin CET1-vakavaraisuus, 95,0 %, on yli seitsemänkertainen verrattuna kokonaisvakavaraisuusvaatimukseen pääomapuskurit huomioiden.

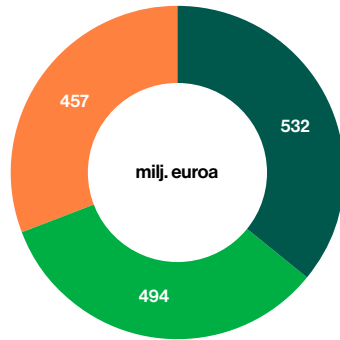
OMAT VARAT, KONSERNI (1 000 €)	31.12.2021	31.12.2020
Ydinpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	1 464 442	1 328 150
Lakisääteiset oikaisut ydinpääomasta	-56 172	-51 338
Ydinpääoma (CET1)	1 408 270	1 276 812
Ensisijainen lisäpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	347 454	347 454
Lakisääteiset oikaisut ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	347 454	347 454
Ensisijainen pääoma (T1)	1 755 723	1 624 265
Toissijainen pääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	-	-
Lakisääteiset oikaisut toissijaisesta pääomasta	-	-
Toissijainen pääoma (T2)	-	-
Omat varat yhteensä	1 755 723	1 624 265

Kuntarahoitus-konsernin ydinpääoma (CET1) oli vuoden 2021 lopussa 1 408 miljoonaa euroa (1 277 miljoonaa euroa) ja ensisijainen pääoma oli 1 756 miljoonaa euroa (1 624 miljoonaa euroa). Toissijaista omaa pääomaa ei ollut, ja omat varat olivat yhteensä 1 756 miljoonaa euroa (1 624 miljoonaa euroa).

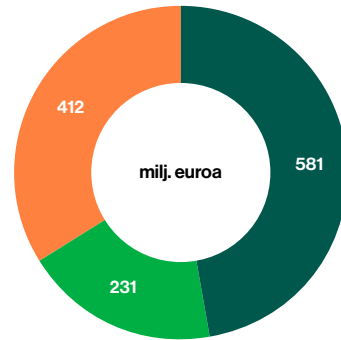
Ydinpääomaan sisältyy tilikauden voitto, sillä tilikauden tulos on ollut tilintarkastuksen kohteena, ja näin ollen jakson voitto voidaan lukea ydinpääomaan Euroopan keskuspankin myöntämän vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan perusteella.

Konserni käyttää kehittyntä menetelmää varovaista arvostamista koskevaan arvonoiikaisuun (*Additional Valuation Adjustment, AVA*). Vuoden 2020 lopussa konserni sovelsi EU:n komission myöntämää väliaikaista helpotusta AVA-laskennassa liittyen tiettyjen arvonoiikaisujen laskennassa sovellettavaan aggregointitekijään. Helpotus poistui vuoden 2021 alusta, ja näin ollen konserni on huomionnut täysimääräisenä vähennyksenä ydinpääomassa varovaista arvostamista koskevan arvonoiikaisun. Väliaikaisen helpotuksen vaikutus Kuntarahoitus-konsernin omiin varoihin oli joulukuun 2020 lopussa 8 miljoonaa euroa.

**Kokonaisriskin määrä 12/2021
yhteensä 1 482 milj. euroa**

**Kokonaisriskin määrä 12/2020
yhteensä 1 224 milj. euroa**

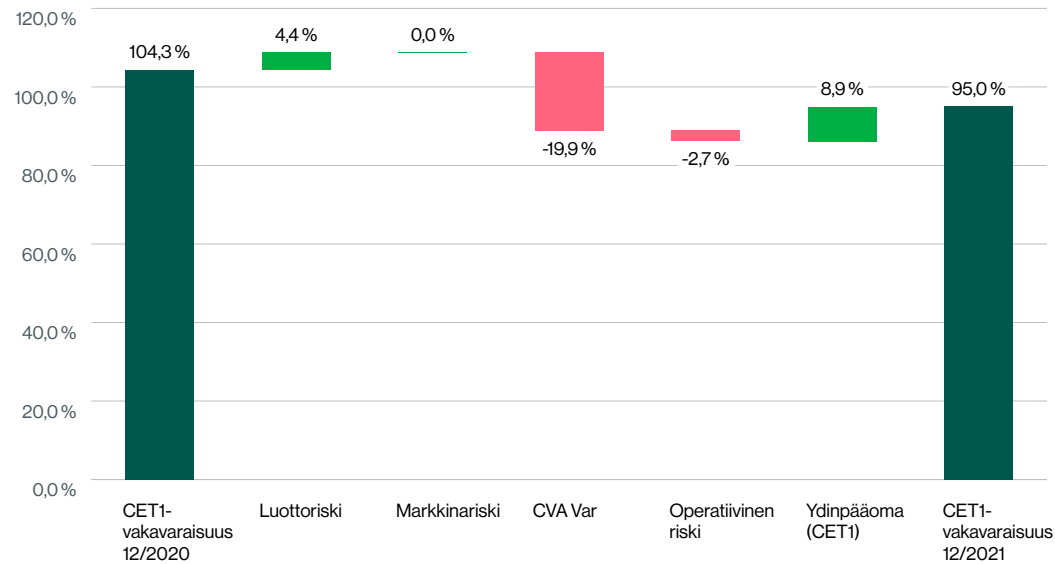

- Luotto- ja vastapuoliriski
- Vastuun arvonnoikaisuriski
- Operatiivinen riski

Markkinariskin pääomavaadetta ei ollut vuoden 2021 ja 2020 lopussa.

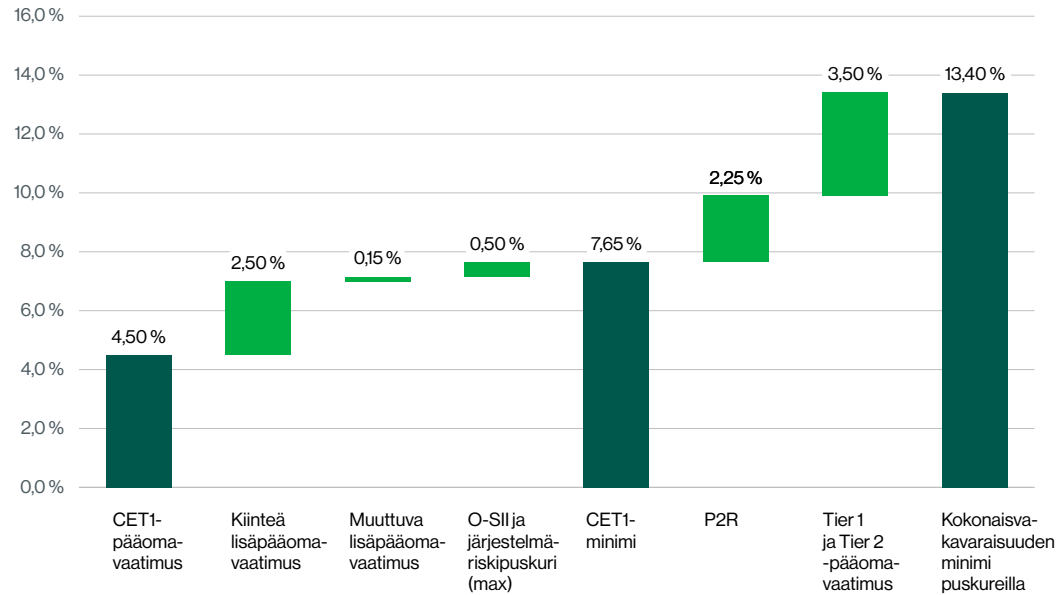
Konsernin riskipainotetut saamiset kasvoivat 21,2% vuoden 2020 lopusta ollen 1 482 miljoonaa euroa vuoden 2021 lopussa (1 224 miljoonaa euroa). Kokonaisuudessaan luotto- ja vastapuoliriskin riskipainotetut saamiset laskivat 49 miljoonaa euroa. Johdannaisten vastapuoliriskin osalta kuitenkin CRR II -sääntelyn mukaiset riskipainotetut saamiset vastapuoliriskin standardimenetelmällä laskettuna kasvoivat 59 miljoonaan euroon vuoden 2020 lopun 41 miljoonasta eurosta. Lisäksi luottoriskilaskennassa tehtiin luokittelumuutos saamiset yritys-siltä -vastuuryhmässä, joka sisältää saamiset Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitsevilta luottolaitoksilta ja selvityspalveluita tarjoavilta yhteisöiltä. Brexitin jälkeen näitä vastapuolia ei enää raportoida saamisissa laitoksilta CRR:n 107(3) artiklan perusteella.

Muutokset konsernin CET1-vakavaraisuudessa, %

Markkinariskille ei ollut pääomavaadetta vuoden 2021 lopussa eikä vertailuvuonna, sillä valuuttapositio oli alle 2 % omista varoista, joten markkinariskille ei ole laskettu omien varojen vaatimusta EU:n vakavaraisuusasetuksen 351 artiklan mukaisesti. Vastuun arvonokaisuriski nousi 494 miljoonaan euroon (231 miljoonaa euroa). Kasvuun vaikutti erityisesti laskennan pohjalla käytettävä johdannaisten EAD-arvo (*Exposure at Default*), jonka laskenta muuttui CRR II -sääntelyn myötä. Operatiivisen riskin vasta-arvo oli 457 miljoonaa euroa (412 miljoonaa euroa) ja kasvu johtui vuoden 2021 lopun tuottoindikaattorin erien kasvusta. Konserni huomioi vuoden 2020 lopusta lukien Euroopan pankkiviranomaisen EBA:n suositukseen liittyen operatiivisen riskin tuottoindikaattorin laskentaan, jossa tuottoindikaattori lasketaan vuosittain kolmen viimeisimmän vuoden lopun havainnoista mukaan lukien raportointiajankoh- ta ja sitä sovelletaan kyseisestä laskentahetkestä eteenpäin vuoden verran.

Konsernin vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit, %

Konsernin vähimmäispääomavaatimukset ja pääomapuskurit

Vähimmäispääomavaatimus vakavaraisuudelle on 8 % ja CET1-vakavaraisuudelle 4,5 %. Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomavaatimus on 2,5 % sekä muu rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen (O-SII) lisäpääomavaatimus on Kuntarahoitus-konsernille 0,5 %. Kesäkuun 2021 lopussa Finanssivalvonta antoi vuosittaisen vahvistuksensa O-SII-lisäpääomavaatimuksesta ja piti vaatimuksen ennallaan 0,5%:ssa.

Finanssivalvonnan asettama järjestelmäriskipuskuriin perustuva lisäpääomavaatimus Kuntarahoitus-konsernille on ollut 1,5 % heinäkuusta 2019 lähtien, ja se tarkistetaan vuosittain. Huhtikuussa 2020 Finanssivalvonta päivitti kaikkia Suomen suurimpia luottolaitoksia koskevia pääomavaatimuksia. Näiden päivitysten tavoitteena oli yleisesti lieventää koronapandemian kielteisiä vaikutuksia finanssimekanismien vakauteen sekä luottolaitosten kykyyn rahoittaa taloutta. Finanssivalvonta poisti Kuntarahoitus-konsernia koskevan järjestelmäriskipuskuriin perustuvan lisäpääomavaatimuksen, 1,5 %. Muutos astui välittömästi voimaan ja se alensi konsernin pääomavaatimusta 1,0 prosenttiyksikköä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Kuntarahoitus-konsernille toistaiseksi järjestelmäriskipuskuriin perustuvaa lisäpääomavaatimusta. Järjestelmäriskipuskuri ja O-SII-lisäpääomavaatimus ovat rinnakkaisia puskureita, joista sovelletaan suurempaa.

Finanssivalvonta tekee päätöksen muuttuvasta lisäpääoma-vaatimuksesta neljännesvuosittain ja päätti olla asettamatta joulukuussa 2021 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta. Vastuiden maantieteellisen jakauman perusteella määrittyvä luottolaitoskohtainen lisäpääomavaatimus on Kuntarahoitus-konsernille 0,15 % (0,21 %), ja näin ollen CET1-vakavaraisuuden alaraja on 7,65 % (7,71 %) ja kokonaisvakavaraisuuden alaraja 11,15 % (11,21 %).

Edellä olevien lisäksi Euroopan keskuspankki (EKP) on asettanut osana vuosittaista valvojan arviota (SREP) Kuntarahoitus-konsernille 2,25 % lisäpääomavaatimuksen (P2R). Kun huomioidaan lisäpääomavaatimus, SREP:n mukaista kokonaispääomavaatimusta (TSCR) kuvaava suhde oli joulukuun 2021 lopussa 10,25 % (10,25 %). Kokonaispääomavaatimuksen minimitaso on 13,40 % (13,46 %) sisältäen P2R:n sekä muut lisäpääomavaatimukset. Vuoden 2021 valvojan arvioinnin osalta Kuntarahoitus-konserni sai lopullisen SREP-päätöksen helmikuun 2022 alussa. P2R-lisäpääomavaatimus on maaliskuun 2022 alusta 2,00 %, jolloin kokonaispääomavaatimuksen minimitaso on 13,15 % ja SREP:n mukaista kokonaispääomavaatimusta (TSCR) kuvaava suhde oli 10,00 %.

Vähimmäisomavaraisuusaste, maksuvalmiusvaatimus ja pysyvän varainhankinnan vaatimus

Konsernin vähimmäisomavaraisuusaste (*leverage ratio*) oli joulukuun lopussa 12,8 % (3,9 %). Kuntarahoitus on CRR II -asetuksen mukainen julkinen kehitysluottolaitos (*public development credit institution*), ja näin ollen voi vähentää vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa vastuistaan kunta- ja valtioriskillä olevat luottosaatavansa. Kunta- ja valtioriskillä olevien luottosaatavien määrä oli joulukuun

lopussa 31 568 miljoonaa euroa. Tämä muutos sääntelyssä selittää vähimmäisomavaraisuusasteen nousun. Vaikutus sääntelyn voimaan astuessa kesäkuun 2021 lopussa oli 8,8 %-yksikköä tunnuslukuun. Vähimmäistaso vähimmäisomavaraisuusasteelle on 3 %. Vertailukauden lukuja ei ole oikaistu CRR II -sääntelyn mukaisiksi.

Maksuvalmiusvaatimus (*Liquidity Coverage Ratio, LCR*) oli vuoden lopussa 334,9 % (264,4 %). Maksuvalmiusvaatimuksen vähimmäistaso on 100 %.

Pysyvän varainhankinnan vaatimus (*Net Stable Funding Ratio, NSFR*) tuli voimaan kesäkuussa 2021 osana CRR II -sääntelyä. Konsernin NSFR-tunnusluku oli joulukuun lopussa 123,6 % (116,4 %). Pysyvän varainhankinnan vaatimuksen vähimmäistaso on 100 %.

Tulevat muutokset pankkisääntelyssä

Euroopan komissio julkisti lokakuun lopussa esityksensä lopullisten Basel III -pankkisääntelystandardien toimeenpanemisesta EU:ssa (ns. *CRR III*). Uudistus vaikuttaa pankkien vakavaraisuuslaskentaan, erityisesti luotto-, markkina- ja operatiivisen riskin laskentaan, vastuun arvonoikaisuriskiin, vähimmäisomavaraisuusasteen laskentaan sekä tuo uuden riskipainolattian (*output floor*). Kuntarahoitus-konsernin liiketoimintamalli perustuu tällä hetkellä vain nollariskiluokituksen saavaan luotonantoon eikä tähän ole tulossa muutoksia Basel III -paketin toimeenpanossa. Uudistus tulee kuitenkin vaikuttamaan Kuntarahoitus-konsernin laskentamenetelmiin ja raportointiin. Vaikutusarviot muutoksista tulevat tarkentumaan tulevina vuosina, kun konserni valmistautuu CRR III -sääntelyn voimaantuloon.

Kuntarahoitus-konserni valmistautuu myös Euroopan komission delegoidun asetuksen (2016/2251) implementointiin, joka koskee kahdenvälisten johdannaissovimusten alkukuuden (*initial margin*) vaihtamista arvopaperivakuuksilla. Konserni siirtyy tähän vaiheeseen 6, joka astuu voimaan syyskuussa 2022.

Kriisinratkaisusta annetun lain mukaiset velat

Kuntarahoituksen kriisinratkaisuviranomainen on EU:n yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (*Single Resolution Board, SRB*). Yhteinen kriisinratkaisuneuvosto on asettanut Kuntarahoitukselle sitovan omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen vähimmäismäärää koskevan vaatimuksen (*Minimum Requirement for own funds and Eligible Liabilities, MREL*), joka on suuruudeltaan 10,25 % kokonaisriskin määrästä ja 3,00 % vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa käytetystä vastuiden kokonaismäärästä. MREL-vaateessa on otettu huomioon SRB:n päätös siitä, että Kuntarahoitusta koskee yksinkertaistettu kriisinratkaisustrategia.

MREL-vaade tulee voimaan 11.2024. Kuntarahoituksen tulee kuitenkin täyttää 11.2022 alkaen täysimääräisesti lopullisen MREL-vaateen taso. Kuntarahoituksen omien varojen ja alentamiskelpoisten velkojen yhteismäärä ylittää selvästi Kuntarahoitukselle asetettavan vähimmäisvaatimuksen. Kuntarahoituksella ei ole tällä hetkellä tarvetta Tier 3 -instrumenttien liikkeeseenlaskulle, koska Kuntarahoitus täyttää MREL-vaatimuksen nykyisillä taseen erillä.

Riskienhallinta

Kuntarahoituksen liiketoiminta edellyttää riittäviä riskienhallintamekanismeja, joilla varmistetaan konsernin riskiaseman säilyminen emoyhtiön hallituksen vahvistamissa puitteissa. Konserni soveltaa riskienhallinnassaan konservatiivisia periaatteita. Tavoitteena on kokonaisriskiaseman säilyttäminen niin matalalla tasolla, että Kuntarahoituksen hyvää luottoluokitusta ei vaaranneta.

Kuntarahoitus-konsernin toiminnan merkittävät riskit ovat luotto- ja vastapuoliriski, markkinariski ja likviditeettiriski. Kaikkeen liiketoimintaan liittyvät olennaisesti myös strategiset riskit, yritysvastuuriskit sekä operatiiviset riskit mukaan lukien compliance-riskit.

Konsernin riskiasema

Konsernin riskinottohalukkuudessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden 2021 aikana, ja konserni on pysynyt hallituksen määrittelemän riskinottohalukkuuden puitteissa. Vuonna 2020 alkaneen koronapandemian seuraukset voivat vaikuttaa Kuntarahoitus-konsernin vastapuoliriskeihin ja likviditeettisalkun luottoriskeihin, maksuvalmiuden

ylläpitämiseen, luotonantoon ja liiketoimintaprosesseihin liittyviin riskeihin. Koronapandemiasta huolimatta Kuntarahoitus-konsernin toiminnan riskiasema on tilikaudella säilynyt vakaana ja riskitasoltaan maltillisena. Tilikauden aikana rahoitusinstrumenttien realisoitumattomat käyvän arvon muutokset aiheuttivat tulosvolatiliteettia. Konserni seuraa ja analysoi jatkuvasti arvostuksista syntyvää volatilitteettia ja varautuu sen mahdollisesti aiheuttamiin tulos- ja vakavaraisuusvaikutuksiin.

Ison-Britannian EU-eron (*Brexit*) välittömät vaikutukset konsernille ovat olleet vähäisiä. Rahoituksen ja likviditeetin hallinnan jatkuvuuden varmistamiseksi konserni on uudistanut liikesuhteitaan vastaavasti.

Konsernilla on ollut käynnissä tilikauden aikana projekti tiettyjen poistuvien IBOR-viitekorkojen korvaamisesta vaihtoehtoisilla lähes riskittömillä viitekorilla. Toistaiseksi IBOR-uudistuksella ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernin riskienhallinnan periaatteisiin.

Kuntarahoitus-konserni osallistui alkuvuonna 2021 Euroopan keskuspankin ohjaamaan stressitestiin (*SSM Stress Test*), joka kattoi vuodet 2021–2023. Konsernin vakavaraisuus ja vähimmäisomavaraisuusaste säilyivät erittäin vahvoina myös epäsuotuisia taloudellisia oloja kuvaavassa skenaariossa. Tämän vakavan stressiskenaarion mukaan Kuntarahoitus-konsernin CET1-vakavaraisuus olisi vuoden 2023 lopussa 67 % ja vähimmäisomavaraisuusaste 3,6 % (*CRR*). Molemmat luvut ylittävät selvästi viranomaisvaatimukset.

Kuntarahoitus altistuu luottoriskille osana konsernin liiketoimintaa. Asiakaskunnan luonteen vuoksi luottoriskit ovat vähäisiä. Kuntarahoituksen luottoriskit syntyvät lähes yksinomaan asiakasrahoituksesta sekä likviditeetti- ja johdannaissalkun saamisista. Kuntarahoitus tarjoaa asiakkaidensa korkoriskipositioiden suojaamiseen myös johdannaissopimuksia, jotka katetaan vastakkaisilla sopimuksilla markkinoilta. Konserni käyttää johdannaisia vain markkinariskeiltä suojautumiseen.

Huomioiden luottoriskin vähentämistekniikat (kiinteistö- vakuudet ja saadut takaukset) ja CRR:n artiklan 400 mukaiset vapautukset liittyen suurten asiakasriskien laskentaan Kuntarahoitus-konsernille ei synny sääntelyn tarkoittamaa asiakasriskiä asiakkaidensa rahoituksessa, eikä näin ollen yhdenkään asiakkaan asiakasriski ylitä 10 % omista varoista. Vuoden aikana odotettavissa olevien luottotappioiden määrä on pienentynyt ja tilikauden tulokseen kirjattujen odotettavissa olevien luottotappioiden määrä oli -0,1 miljoonaa euroa (-0,9 miljoonaa euroa). Myönnettyjen lainanhoitojoustojen määrä vuoden 2021 lopussa oli 88 miljoonaa euroa (88 miljoonaa euroa). Järjestämättömiä saamisia oli joulukuun lopussa 128 miljoonaa euroa (136 miljoonaa euroa), joille Kuntarahoituksella on kuntien omavelkainen takaus tai kiinteistövakuus sekä valtion täytetäkaus, eikä siten näihin saataviin odoteta liittyvän riskiä lopullisesta luottotappiosta. Järjestämättömät saamiset olivat 0,4 % asiakasvastoista (0,5 %).

Kuntarahoituksen luottoriskiasema on säilynyt vuoden aikana vakaana ja riskitasoltaan alhaisena. Koronapandemia ei ole heikentänyt Kuntarahoitus-konsernin luottoriskiasemaa, ja myös tulevaisuudessa luottoriskiaseman odotetaan pysyvän vakaana konsernin luottoriskistrategian mukaisesti.

Markkinariskit muodostuvat korko-, valuuttakurssi- ja muista markkina- ja hintariskeistä. Konserni suojautuu markkinariskiltä johdannaissopimuksilla, ja niitä voidaan tehdä ainoastaan suojaustarkoituksessa, sillä konserni ei harjoita trading-toimintaa. Korkoriskiä syntyy pääasiassa euribor-korkojen korkosidonnaisuuden eroista taseen saamisten ja velkojen välillä. Korkoriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti. Tuloriskin laskennassa käytetään kahdeksaa eri skenaariota, joista epäedullisin tulema otetaan huomioon korkoriskin seurannassa. Epäedullisin skenaario oletti koko korkokäyrän 50 korkopisteen nousun. Yhden vuoden tuloriski oli joulukuun lopussa 0 miljoonaa euroa (-32 miljoonaa euroa). Myös taseen nykyarvon korkoherkkyyden laskennassa käytetään useita eri skenaarioita, joista huomioidaan epäedullisin tulema. Epäedullisin skenaario oletti koko korkokäyrän 50 korkopisteen nousun. Korkoherkkyys oli joulukuun lopussa -13 miljoonaa euroa (-345 miljoonaa euroa).

Valuuttakurssiriskiltä suojaudutaan vaihtamalla johdannaisopimuksilla kaikki valuuttamääräinen varainhankinta ja sijoitukset euromääräiseksi. Konsernin kaikki asiakasrahoitus on euromääräistä. Konsernilla ei ole merkittäviä avoimia valuuttapositioita. Johdannaisten keskusvastapuoliselvityksen vakuushallinnan seurauksena voi kuitenkin syntyä väliaikaisesti vähäistä valuuttakurssiriskiä. Tätä valuuttakurssiriskiä seurataan ja suojataan aktiivisesti. Myös muilta markkina- ja hintariskeiltä suojaudutaan johdannaissopimuksilla. Konserni on myös tunnistanut arvostusriskin olennaiseksi liiketoimintansa riskiksi. Rahoitusinstrumenttien realisoitumattomat käyvän arvon muutokset aiheuttavat konsernille tulosvolatiliiteettia. Konserni seuraa ja analysoi jatkuvasti arvostuksista syntyvää volatiliiteettia ja varautuu sen mahdollisesti aiheuttamiin tulos- ja vakavaraisuusvaikutuksiin.

Kuntarahoitus-konsernin markkinariski on edelleen säilynyt vakaana. Markkinatilanne on ollut suhteellisen rauhallinen katsauskaudella, mikä on vaikuttanut siihen, että arvostusvolatiliiteettiä ei ole ollut niin merkittävää kuin mitä se vertailukaudella oli.

Kuntarahoitus hallitsee jälleärahoitusriskiä rajoittamalla rahoitusvarojen ja -velkojen välistä keskimaturiteettia. Lisäksi maksuvalmiusriskiä rajoitetaan käytettävissä olevan lyhyt- ja pitkäaikaisen likviditeetin vähimmäisriittävyuden limiitillä. Likviditeetin riittävyys -tunnusluku oli vuoden 2021 lopussa 14,2 kuukautta (12,3 kuukautta). Kuntarahoitus-konsernin maksuvalmius on hyvä. Maksuvalmiusvaatimus (*LCR*) oli vuoden lopussa 334,9 % (264,4 %). Pitkäaikaisen rahoituksen saatavuutta seurataan pysyvän varainhankinnan vaatimuksella (*NSFR*). Pysyvän varainhankinnan vaatimus tuli voimaan kesäkuussa 2021, ja se oli vuoden lopussa 123,6 % (116,4 %). Rahoituksen saatavuus on säilynyt hyvällä tasolla koko vuoden aikana ja tammi–joulukuussa 2021 pitkäaikainen uusi varainhankinta oli 9 395 miljoonaa euroa (10 966 miljoonaa euroa).

Operatiivisten riskien arvioidaan olevan maltillisella tasolla. Operatiivisista riskeistä ei realisoitunut olennaisia tappioita vuoden 2021 aikana. Kuntarahoituksen arvion mukaan koronapandemia ei ole merkittävästi nostanut operatiivisia riskejä. Konsernin toimintatavat ovat etätyökäytäntöineen muuttuneet, mutta liiketoiminta on jatkunut normaalisti. Esimerkiksi prosesseihin ja tietoturvaan liittyvät kontrollit ovat olleet käytössä ja toimineet myös tänä aikana.

Yritysvastuuriskit voidaan jakaa ilmasto- ja ympäristöriskeihin, yhteiskunnallisiin riskeihin sekä hallintotapaan liittyviin riskeihin. Yritysvastuuriskeissä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia vuoden aikana. Konsernin tämänhetkisen arvion mukaan konsernilla ei ole merkittäviä yhteiskunnallisia riskejä eikä merkittäviä hallintotapaan liittyviä riskejä. Konsernin tämänhetkisen arvion mukaan myöskään ilmasto- ja ympäristöriskien vaikutus konsernille ei toteudu lyhyellä aikavälillä. Keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ilmasto- ja ympäristöriskeillä voi kuitenkin olla kielteinen vaikutus Kuntarahoitus-konsernin asiakkaiden taloudelliseen tilanteeseen. Mahdollisten muutosten asiakkaiden taloudellisessa tilanteessa ei kuitenkaan arvioida vaikuttavan konsernin luottoriskiasemaan.

Konsernirakenne

Kuntarahoitus-konsernin muodostavat Kuntarahoitus Oyj (Kuntarahoitus) sekä Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy (Inspira). Kuntarahoitus omistaa Inspiran täysimääräisesti. Tilikauden aikana konsernirakenteessa ei tapahtunut muutoksia.

Henkilöstö

Kuntarahoitus-konsernissa työskenteli joulukuun 2021 lopussa 164 henkilöä (165), joista emoyhtiössä 153 henkilöä (154). Henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot olivat koko konsernissa 14,6 miljoonaa euroa (14,9 miljoonaa euroa).

Kuntarahoituksen toimitusjohtajana toimii Esa Kallio ja toimitusjohtajan sijaisena johtaja Mari Tyster. Lisäksi Kuntarahoituksen johtoryhmään kuuluvat johtajat Aku Dunderfelt, Toni Heikkilä, Joakim Holmström, Harri Luhtala, Minna Piitulainen ja Juha Volotinen.

Kuntarahoitus-konserni uudisti organisaatiotaan ja toimintamalliaan tavoitteenaan parantaa asiakaskokemusta sekä sujuvoittaa toimintaansa ja parantaa tuotteidensa ja palveluidensa laatua. Uusi organisaatio pohjautuu aiempaa vahvemmin Kuntarahoituksen toiminnan ydinprosesseihin eli asiakkaiden rahoittamisen ratkaisuihin sekä pääomamarkkinaprosesseihin. Organisaatiomuutos tuli voimaan 11.2021. Kehittämisen kokonaisuuden hallinnan tueksi perustettiin uusi Kehitys- ja HR -palvelut-toiminto ja toiminnon johtajaksi nimitettiin Minna Piitulainen. Hän on toiminut 11.2021 alkaen myös johtoryhmän jäsenenä.

Tilikauden aikana Teknologiapalveluiden johtaja ja johtoryhmän jäsen Rainer Holm siirtyi pois Kuntarahoituksen palveluksesta. Rainer Holmin tilalle Teknologiapalveluiden johtajan tehtävään nimitettiin Juha Volotinen, joka aloitti tehtävässä 1.4.2021. Juha Volotinen toimii myös Kuntarahoituksen johtoryhmän jäsenenä.

Hallitus

Kuntarahoituksen hallituksen kokoonpano toimikaudella 2021–2022 (vuoden 2021 varsinaisesta yhtiökokouksesta seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti) on:

- Kari Laukkanen, puheenjohtaja
- Maaria Eriksson, varapuheenjohtaja
- Markku Koponen
- Vivi Marttila
- Tuomo Mäkinen
- Minna Smedsten
- Denis Strandell
- Leena Vainiomäki
- Kimmo Viertola

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Hyvinvointialueiden rahoitukseen liittyen Finanssivalvonta antoi loppuvuonna 2021 toteutetun lausuntokierroksen perusteella tammikuussa 2022 päätöksen siitä, että hyvinvointialueet ovat valtiota ja kuntia vastaavalla tavalla ns. nollariskiluokkaa pankkien vakavaraisuussäätelyssä. Tämä päätös yksinkertaistaa hyvinvointialueiden rahoituksen järjestämistä, koska päätöksen vuoksi hyvinvointialueiden rahoitukseen ei tarvita erillisiä valtion takauksia, vaan rahoitus voi tapahtua Kuntarahoituksen toimesta samoin pääperiaattein kuin rahoitus kunnille.

Vuoden 2021 valvojan arvioinnin osalta Kuntarahoitus-konserni sai lopullisen SREP-päätöksen helmikuun 2022 alussa. P2R-lisäpääomavaatimus on maaliskuun 2022 alusta 2,00 %, jolloin kokonaispääomavaatimuksen minimitaso on 13,15 % ja SREP:n mukaista kokonaispääomavaatimusta (TSCR) kuvaava suhde 10,00 %. Joulukuun 2021 lopussa kokonaispääomavaatimuksen minimitaso oli 13,40 % ja SREP:n mukainen kokonaispääomavaatimusta kuvaava suhde oli 10,25 %.

Näkymät vuodelle 2022

Kuntarahoitus-konsernin tämän hetken näkemyksen mukaan maailmantalouden kasvu hidastuu, mutta suhdannenäkymän perustrendi säilyy yhä suhteellisen myönteisenä. Työllisyydessä on yhä kasvuvaraa, kotitalouksien säästöt tukevat kuluspotentiaalia ja yksityisten investointien odotetaan pysyvän hyvällä tasolla. Alkuvuotta kuitenkin vaivaa koronaviruksen omikron-muunnoksen aiheuttama voimakas epidemia-aalto. Korkea energian hinta sekä pula erilaisista komponenteista aiheuttavat myös kustannuspainetta ja osaltaan verottavat talouden aktiiviteettia. Talouden ennuste-epävarmuus on edelleen suurta.

Yhdysvaltain ja Euroopan rahapolitiikan perussuuntaus on sama, mutta etenemisrytmissä tulee olemaan huomattavia eroja. Yhdysvalloissa talouden ylikuumenemisen riski on todellinen, ja keskuspankki Fed joutunee nostamaan ohjaukorkoa useamman kerran jo vuonna 2022. Euroalueella kohonnutta inflaatiota selittävät yhä voittopuolisesti syyt, joiden voi odottaa jäävän väliaikaisiksi. EKP:n uusi, symmetrinen 2 %:n inflaatiotavoite myös antaa keskuspankille aiempaa enemmän mahdollisuuksia olla reagoimatta väliaikaiseen kustannusinflaatioon. Epätavanomaisia elvytystoimia EKP on kuitenkin ennakoitunut supistavansa jo vuoden 2022 aikana. Korkopolitiikan maltillinen normalisointi voisi näillä näkymin alkaa vuoden 2023 kuluessa, kun euroalue lähestyy pandemiaa edeltänyttä kasvu-uraa. Rahapolitiikan näkymä on edelleen hyvin altis koronapandemian tilannekuvan muutoksille.

Suomessa työvoiman saatavuusongelmat ja välttämättömyshyödykkeiden kallistuminen hidastavat talouskasvua vuonna 2022. BKT-kehitys säilyy kuitenkin yhä jonkin verran pitkän aikavälin kasvupotentiaalia vahvempana. Työttömyysasteen odotetaan alenevan alle 7 %:n.

Kuntataloudessa valtion koronatuukien vaikutus poistuu vuonna 2022, ja huomio kääntyy takaisin rakenteellisiin epätasapainoihin. Sote-uudistuksen kuntakohtaiset vaikutusarviot tarkentuvat vasta kevään 2022 aikana. Uudistuksen läpiviennin käytännön haasteet sekä talousvaikutusten epävarmuus heikentävät kuntien talouden lähivuosien ennustettavuutta.

Kuntarahoituksessa sote-uudistus näkyy konsernin toiminnassa vuonna 2022 käytännön valmistautumisena uusiin hyvinvointialueisiin rahoituksen vastapuolena. Uudistuksen laajempia taloudellisia vaikutuksia on vaikea arvioida tässä vaiheessa, kun ei ole vielä käytännön tietoa hyvinvointialueiden toiminnasta. Kuntarahoituksen luotonannon volyymeihin vaikuttaa hyvinvointialueiden tulevien investointien taso, toisaalta hyvinvointialueiden käyttötalousmenot katetaan valtion rahoituksella. Kuntarahoituksen rahoitustoiminnassa soteen liittyvällä luotonannolla ei ole sellaista osuutta, että siihen liittyvillä muutoksilla olisi olennaista vaikutusta yhtiön taloudelliseen kehitykseen lähitulevaisuudessa.

Kuntarahoitus päätti kesäkuussa 2021, julkisen kehitys-luottolaitosstatuksen vahvistumisen jälkeen, muuttaa ei-kiinteäkorkoisten pitkäaikaisten asiakasluottojensa ehtoja siten, että asiakkaat hyötyvät jatkossa negatiivisista viitekoroista aiempaa enemmän, mikä pienentää selvästi vuoden 2022 korkokatetta edellisestä vuodesta. Konsernin asiakasliiketoiminnan ja varainhankinnan arvioidaan toimivan ja kehittyvän vakaasti. Operatiivisten kulujen arvioidaan nousevan vuoden 2021 tasosta. Kuluja lisäävät panostukset tietojärjestelmiin ja toimintavarmuuteen sekä viime vuosina merkittävästi kasvaneet viranomaiskulut.

Edellä kuvatut seikat huomioon ottaen Kuntarahoitus-konserni arvioi liikevoiton ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia olevan konsernin pitkän aikavälin kannattavuustavoitteiden ja sen mahdollistaman edullisemman asiakashinnoittelun johdosta selvästi pienempi kuin vuotta aiemmin. Konsernin vakavaraisuuden ja vähimmäisomavaraisuusasteen arvioidaan säilyvän erittäin vahvana. IFRS-tilinpäätöissä säännösten arvostusperiaatteet voivat aiheuttaa merkittäviä, mutta väliaikaisia realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, joista osa lisää myös liikevoiton volatiliiteettia ja vaikeuttaa siten liikevoiton ennustettavuutta lyhyellä aikavälillä.

Tässä esitetyt arviot perustuvat tämänhetkiseen näkemykseen toimintaympäristön ja toiminnan kehityksestä.

Hallituksen esitys tilikauden 2021 voittoa koskeviksi toimenpiteiksi

Kuntarahoitus Oyj:n voitonjakokelpoiset varat ovat 267 949 619,07 euroa, josta tilikauden voitto on 136 808 680,96 euroa.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa maksetaan 1,03 euroa osakkeelta, yhteensä 40 235 711,94 euroa.

Kuntarahoituksen tilikauden tulos oli erittäin hyvä. Hallitus pitää perusteltuna esityksen mukaisen osingon maksamista.

Kuntarahoitus ylittää merkittävästi kaikki yhtiölle asetetut vakavaraisuusvaatimukset. Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen arvion mukaan vaaranna pääomavaateiden täyttämistä tai yhtiön maksuvalmiutta.

Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on merkittynä yhtiön osakasluetteloon 31.3.2022. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan 5.4.2022.

Helsingissä 4.2.2022
Kuntarahoitus Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

Toimitusjohtaja Esa Kallio, puh. 050 337 7953
Johtaja, talous, Harri Luhtala, puh. 050 592 9454

Konsernin tulos

TULOSLASKELMA (1 000 €)

	1.1.–31.12.2021	1.1.–31.12.2020
Korkotuotot ja vastaavat tuotot	503 536	532 935
Korkokulut ja vastaavat kulut	-223 339	-278 814
Korkokate	280 197	254 121
Palkkiotuotot	2 126	2 834
Palkkiokulut	-5 056	-5 066
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	24 095	-7 790
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	-	-3
Suojauslaskennan nettotulos	4 823	4 183
Liiketoiminnan muut tuotot	95	127
Hallintokulut	-34 722	-33 004
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-16 208	-5 794
Liiketoiminnan muut kulut	-15 568	-14 610
Rahoitusvarojen arvonalentumis- ja luottotappiot	-104	-857
Liikevoitto	239 678	194 141
Tuloverot	-48 073	-38 840
Tilikauden tulos	191 605	155 301

LAAJA TULOSLASKELMA
 (1 000 €)

	1.1.–31.12.2021	1.1.–31.12.2020
Tilikauden tulos	191 605	155 301
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi		
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto	400	-16 551
Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos	-2 504	-15 564
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, netto	-672	112
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	0	-62
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	555	6 413
Muut laajan tuloksen erät yhteensä	-2 222	-25 652
Tilikauden laaja tulos	189 383	129 649

Konsernin tase

KONSERNIN TASE (1 000 €)

	31.12.2021	31.12.2020
Varat		
Käteiset varat	8 399 045	5 565 801
Saamiset luottolaitoksilta	1 417 310	1 841 853
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	29 214 043	28 022 325
Saamistodistukset	4 841 428	5 763 214
Osakkeet ja osuudet	-	27
Johdannaisopimukset	1 999 676	2 358 163
Aineettomat hyödykkeet	12 296	17 346
Aineelliset hyödykkeet	7 491	10 364
Muut varat	256 117	259 785
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	212 655	203 547
Varat yhteensä	46 360 060	44 042 426

KONSERNIN TASE
 (1 000 €)

	31.12.2021	31.12.2020
Velat ja oma pääoma		
Velat		
Velat luottolaitoksille	2 801 016	2 001 478
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	3 324 685	3 884 026
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	35 327 525	32 911 906
Johdannaissopimukset	2 224 294	2 860 570
Varaukset ja muut velat	349 331	247 021
Siirtovelat ja saadut ennakot	181 732	152 398
Laskennalliset verovelat	289 887	279 906
Velat yhteensä	44 498 470	42 337 306
Oma pääoma		
Osakepääoma	42 583	42 583
Vararahasto	277	277
Käyvän arvon rahasto – sijoitukset	309	847
Oman luottoriskin rahasto	64	-255
Suojauskustannusrahasto	13 621	15 624
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40 366	40 366
Kertyneet voittovarot	1 416 916	1 258 224
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma	1 514 136	1 357 666
Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit	347 454	347 454
Oma pääoma yhteensä	1 861 590	1 705 120
Velat ja oma pääoma yhteensä	46 360 060	44 042 426

Konsernin laskelma oman pääoman muutoksista

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (1 000 €)	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma							Yhteensä	Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit	Oma pääoma yhteensä
	Osake-pääoma	Vara-rahasto	Käyvän arvon rahasto – sijoitukset	Oman luotto-riskin rahasto	Suojaus-kustannus-rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot			
Oma pääoma 31.12.2019	42 583	277	807	12 985	28 075	40 366	1 121 774	1 246 868	347 454	1 594 321
AT1-pääomainstrumentille maksettu korko	-	-	-	-	-	-	-12 600	-12 600	-	-12 600
Vuodelta 2019 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-6 250	-6 250	-	-6 250
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	155 301	155 301	-	155 301
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen										
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi										
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto	-	-	-	-13 241	-	-	-	-13 241	-	-13 241
Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos	-	-	-	-	-12 451	-	-	-12 451	-	-12 451
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi										
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, netto	-	-	90	-	-	-	-	90	-	90
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	-	-	-50	-	-	-	-	-50	-	-50
Oma pääoma 31.12.2020	42 583	277	847	-255	15 624	40 366	1 258 224	1 357 666	347 454	1 705 120

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA (1 000 €)	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma								Liikkeeseen lasketut oman pääoman ehtoiset instrumentit	Oma pääoma yhteensä
	Osake- pääoma	Vara- rahasto	Käyvän arvon rahasto – sijoitukset	Oman luotto- riskin rahasto	Suojaus- kustannus- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä		
AT1-pääomainstrumentille maksettu korko	-	-	-	-	-	-	-12 600	-12 600	-	-12 600
Vuodelta 2020 maksetut osingot	-	-	-	-	-	-	-20 313	-20 313	-	-20 313
Tilikauden tulos	-	-	-	-	-	-	191 605	191 605	-	191 605
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen										
Erät, joita ei siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi										
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos, netto	-	-	-	320	-	-	-	320	-	320
Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos	-	-	-	-	-2 004	-	-	-2 004	-	-2 004
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi										
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista, netto	-	-	-538	-	-	-	-	-538	-	-538
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	-	-	0	-	-	-	-	0	-	0
Oma pääoma 31.12.2021	42 583	277	309	64	13 621	40 366	1 416 916	1 514 136	347 454	1 861 590

Konsernin rahavirtalaskelma

RAHAVIRTALASKELMA (1000 €)

	1.1.–31.12.2021	1.1.–31.12.2020
Liiketoiminnan rahavirta	2 750 437	772 020
Pitkäaikaisen varainhankinnan nettomuutos	3 085 073	3 702 396
Lyhytaikaisen varainhankinnan nettomuutos	-354 008	1 257 523
Pitkäaikaisten luottojen nettomuutos	-1 580 112	-3 074 492
Lyhytaikaisten luottojen nettomuutos	224 130	-506 296
Sijoitusten nettomuutos	667 724	462 373
Vakuustalletusten nettomuutos	480 083	-1 287 941
Korkovirta rahoitusvaroista	16 875	83 389
Korkovirta rahoitusveloista	221 595	161 397
Muut tuotot	74 355	62 547
Maksut liiketoiminnan kuluista	-88 798	-86 847
Maksetut verot	3 518	-2 028
Investointien rahavirta	-7 747	-8 236
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin	-3	-3 644
Aineellisten hyödykkeiden luovutukset	226	165
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-7 970	-4 758
Rahoituksen rahavirta	-37 866	-23 753
AT1-pääomainstrumentin korot	-15 750	-15 750
Maksetut osingot	-20 313	-6 250
Vuokrasopimuksista johtuva kokonaisrahavirta	-1 803	-1 753
Rahavarojen muutos	2 704 824	740 031
Rahavarat 1.1.	5 730 680	4 990 649
Rahavarat 31.12.	8 435 504	5 730 680

Vakavaraisuus

OMAT VARAT, KONSERNI JA EMOYHTIÖ (1 000 €)	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Ydinpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	1 464 442	1 328 150	1 461 934	1 326 084
Lakisääteiset oikaisut ydinpääomasta	-56 172	-51 338	-56 181	-51 350
Ydinpääoma (CET1)	1 408 270	1 276 812	1 405 753	1 274 733
Ensisijainen lisäpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	347 454	347 454	349 878	349 388
Lakisääteiset oikaisut ensisijaisesta lisäpääomasta	-	-	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	347 454	347 454	349 878	349 388
Ensisijainen pääoma (T1)	1 755 723	1 624 265	1 755 631	1 624 121
Toissijainen pääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	-	-	-	-
Lakisääteiset oikaisut toissijaisesta pääomasta	-	-	-	-
Toissijainen pääoma (T2)	-	-	-	-
Omat varat yhteensä	1 755 723	1 624 265	1 755 631	1 624 121

VAKAVARAIKUUDEN TUNNUSLUVUT, KONSERNI JA EMOYHTIÖ	Konserni		Emoyhtiö	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
CET1-vakavaraisuus, %	95,0	104,3	97,0	107,1
Tier 1-vakavaraisuus, %	118,4	132,7	121,1	136,5
Kokonaisvakavaraisuus, %	118,4	132,7	121,1	136,5

OMIEN VAROJEN VÄHIMMÄISVAATIMUS, KONSERNI (1 000 €)	31.12.2021		31.12.2020	
	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset
Luotto- ja vastapuoliriski, standardimenetelmä	42 524	531 547	46 448	580 596
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	-	0	-	0
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	451	5 634	458	5 721
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	705	8 807	718	8 975
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	-	0	-	0
Saamiset laitoksilta	23 422	292 771	30 970	387 121
Saamiset yrityksiltä	6 038	75 471	-	-
Katetut joukkolainat	9 734	121 670	12 243	153 037
Muut erät	2 176	27 194	2 059	25 742
Markkinariski	-	-	-	-
Vastuun arvonokaisuriski (CVA VaR), standardimenetelmä	39 549	494 362	18 470	230 876
Operatiivinen riski, perusmenetelmä	36 527	456 587	32 976	412 196
Yhteensä	118 600	1 482 496	97 893	1 223 668

OMIEN VAROJEN VÄHIMMÄISVAATIMUS, EMOYHTIÖ (1 000 €)	31.12.2021		31.12.2020	
	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset	Pääomavaade	Riskipainotetut saamiset
Luotto- ja vastapuoliriski, standardimenetelmä	42 604	532 547	46 522	581 522
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta	-	0	-	0
Saamiset aluehallinnolta ja paikallisviranomaisilta	451	5 634	458	5 721
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	705	8 807	718	8 975
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta	-	0	-	0
Saamiset laitoksilta	23 410	292 622	30 956	386 946
Saamiset yrityksiltä	6 038	75 471	-	-
Katetut joukkolainat	9 734	121 670	12 243	153 037
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	131	1 639	131	1 639
Muut erät	2 136	26 704	2 016	25 203
Markkinariski	-	-	-	-
Vastuun arvonokaisuriski (CVA VaR), standardimenetelmä	39 549	494 362	18 470	230 876
Operatiivinen riski, perusmenetelmä	33 788	422 344	30 190	377 380
Yhteensä	115 940	1 449 252	95 182	1 189 778

Tunnusluvut

Kuntarahoitus-konserni määrittelee vaihtoehtoiset tunnusluvut (*Alternative Performance Measures, APM*) tunnusluvuiksi, joita ei ole määritelty IFRS-standardeissa tai vakavaraisuussäännöksissä (*CRD/CRR*). Vaihtoehtoiset tunnusluvut parantavat vertailukelpoisuutta saman toimialan yritysten ja eri raportointikausien välillä ja tarjoavat arvokasta tietoa taloudellisten raporttien lukijoille. Vaihtoehtoiset tunnusluvut tarjoavat johdonmukaisen perustan tilikausien tulosten vertaamiseen ja konsernin suorituskyvyn arviointiin. Ne ovat myös tärkeä osa konsernin johdon asettamien operatiivisten tavoitteiden määrittämistä ja seurantaa.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut esitetään konsernin taloudellisessa raportoinnissa Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (*European Securities and Markets Authority, ESMA*) vaihtoehtoisista tunnusluvuista antamien ohjeiden mukaisesti.

Kuntarahoitus-konserni ei ole koronapandemian vaikutusten takia tehnyt muutoksia olemassa oleviin vaihtoehtoisiin tunnuslukuihin tai ottanut käyttöön uusia vaihtoehtoisia tunnuslukuja.

**VAIHTOEHTOINEN
TUNNUSLUKU**

Miljoonaa euroa

MÄÄRITELMÄ / PERUSTELU
LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

1.1.–31.12.2021 1.1.–31.12.2020

Korkokate	Korkotuotot rahoitusvaroista ja korkokulut rahoitusveloista kirjataan korkokatteeseen. Konsernin liiketoiminnan tuotoista suurin osa muodostuu korkokatteesta.	Korkotuotot ja vastaavat tuotot (sis. leasing) Korkokulut ja vastaavat kulut	504 -223	533 -279
		Korkokate	280	254
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	IFRS 9 -standardin käyttöönoton myötä aikaisempaa enemmän konsernin rahoitusinstrumenteista arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, mikä lisää konsernin tulosvolatiliteettia merkittävästi. Eri raportointikausien ja yritysten liiketoiminnan tuloksellisuuden vertailtavuuden parantamiseksi on usein tarpeen raportoida konsernin tulosta ja siihen liittyviä tunnuslukuja ilman realisoitumattomia käypien arvojen muutoksia.	Arvopaperikaupan nettotuotot, realisoitumattomat käyvän arvon muutokset Suojauslaskennan nettotulos	22 5	-7 4
		Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	27	-3
Liikevoitto	Liikevoitto kuvaa konsernin liiketoiminnan tulosta ennen veroja.	Liikevoitto	240	194
Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kuvaa konsernin operatiivisen liiketoiminnan ansaintakykyä.	Liikevoitto - Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	240 27	194 -3
		Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	213	197
Tuotot	Tuotot kuvastavat mm. kulu-tuottosuhte -tunnusluvussa jakajana käytettyä (palkkiokuluilla oikaistua) erää, joka kuvaa konsernin kaikkia tuottoja ml. korkokate.	Korkokate Palkkiotuotot Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot Suojauslaskennan nettotulos Liiketoiminnan muut tuotot	280 2 24 - 5 0	254 3 -8 0 4 0
		Tuotot	311	253

**VAIHTOEHTOINEN
TUNNUSLUKU**

Miljoonaa euroa

 Tuotot ilman
realisoitumattomia
käyvän arvon
muutoksia

MÄÄRITELMÄ / PERUSTELU

Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia kuvastaa konsernin operatiivisen liiketoiminnan tuottoja, joista merkittävin on korkokate.

LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

 Tuotot
- Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset

Tuotot ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia

1.1.–31.12.2021 1.1.–31.12.2020

			1.1.–31.12.2021	1.1.–31.12.2020
			311	253
			27	-3
			285	257
Muut tuotot	Muut tuotot pitävät sisällään kaikki konsernin muutot tuotot, pl. korkokate ja realisoitumattomat käyvän arvon muutokset.	Palkkiotuotot Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot, realisoituneet Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot Liiketoiminnan muut tuotot	2 2 - 0	3 -1 0 0
		Muut tuotot	4	2
Kulut	Kulut kuvastavat mm. kulu-tuottosuhte -tunnusluvussa jaettavana (pl. palkkiokulut) käytettyä erää, joka kuvaa konsernin kaikkia liiketoiminnan kuluja.	Palkkiokulut Hallintokulut Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä Liiketoiminnan muut kulut	5 35 16 16	5 33 6 15
		Kulut	72	58
Kulut ilman kertaluonteista erää	Kulut ilman kertaluonteista erää kuvasta aiempiin tilikausiin vertailukelpoista kulujen määrää.	Kulut Kertaluonteinen keskeneräisestä järjestelmähankkeesta kirjattu arvonalentuminen	72 -10	- -
		Kulut ilman kertaluonteista erää	61	-
Kulu-tuottosuhte	Kulu-tuottosuhte on rahoitustoimialalla vakiintunut tunnusluku kulujen ja tuottojen välisen suhteen arvioimiseksi. Suhdeluku antaa sijoittajille vertailukelpoisen kuvan konsernin toiminnan kustannustehokkuudesta.	Kulut (pl. palkkiokulut) ÷ Tuotot (sis. nettopalkkiotuotot)	66 306	53 248
		Kulu-tuottosuhte	0,2	0,2

VAIHTOEHTOINEN
TUNNUSLUKU
Miljoonaa euroa

MÄÄRITELMÄ / PERUSTELU

Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia antaa kulu-tuottosuhdetta tarkemman kuvan konsernin operatiivisesta tehokkuudesta, koska se ei huomioi realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutusta kulu-tuottosuhteeseen. Tunnusluvun käyttö on yleistynyt taloudellisessa raportoinnissa IFRS 9 -standardin käyttöön oton myötä, koska tuottojen volatilitteetti on kasvanut johtuen rahoitusinstrumenttien realisoitumattomista tulosvaikutteisesti kirjattavista käyvän arvon muutoksista. Tunnusluku parantaa vertailukelpoisuutta eri raportointikausien ja yritysten välillä.
Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutus kauden laajaan tulokseen ja omaan pääomaan verojen jälkeen	Tunnusluku kuvaa kauden realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutusta konsernin laajaan tulokseen ja omaan pääomaan verojen jälkeen.
Uusi luotonanto	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI). Tunnusluku sisältää uuden nostetun antolainauksen ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia.
Pitkäaikainen uusi varainhankinta	Johdon raportoinnissa konsernin varainhankinnan aktiivisuuden kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI). Tunnusluku sisältää yli vuoden mittaisen tilikauden aikana tehdyn uuden varainhankinnan ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia.

LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

1.1.–31.12.2021 1.1.–31.12.2020

Kulut (pl. palkkiokulut)	66	53
÷ (Tuotot (sis. nettopalkkiotuotot))	306	248
- Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset	27	-3
Kulu-tuottosuhte ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia	0,2	0,2
Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset, tulosvaikutteiset	27	-3
Tulosvaikutteisesti kirjatut verot realisoitumattomista käyvän arvon muutoksista	-5	1
Nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen oman luottoriskin muutoksesta aiheutuva käyvän arvon muutos verojen jälkeen	0	-13
Suojauskustannuksen (<i>Cost-of-Hedging</i>) muutos verojen jälkeen	-2	-12
Käyvän arvon muutos käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista verojen jälkeen	-1	0
Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten vaikutus kauden laajaan tulokseen ja omaan pääomaan verojen jälkeen	19	-28
Uusi luotonanto	3 275	4 764
Pitkäaikainen uusi varainhankinta	9 395	10 966

**VAIHTOEHTOINEN
TUNNUSLUKU**

Miljoonaa euroa

MÄÄRITELMÄ / PERUSTELU
LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS
31.12.2021
31.12.2020

Oman pääoman tuotto (ROE), %	ROE mittaa konsernin pääoman käytön tehokkuutta. Tunnuslukua käytetään yleisesti suorituskykymittarina ja vaihtoehtoisena tunnuslukuna se parantaa yritysten taloudellisen raportoinnin vertailukelpoisuutta.	((Liikevoitto - Verot) ÷ Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	240 -48 1783	194 -39 1650
Oman pääoman tuotto (ROE), %			10,7 %	9,4 %
Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	Konsernin käyttämä strateginen mittari. Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten pois lukeminen parantaa ROEn vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä.	((Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia - Verot) ÷ Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	213 -43 1783	197 -39 1650
Oman pääoman tuotto (ROE) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %			9,6 %	9,6 %
Koko pääoman tuotto (ROA), %	ROA mittaa konsernin investointien tehokkuutta. Sitä käytetään yleisesti suorituskykymittarina ja vaihtoehtoisena tunnuslukuna se parantaa yritysten taloudellisen raportoinnin vertailukelpoisuutta.	((Liikevoitto - Verot) ÷ Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	240 -48 45 201	194 -39 41 488
Koko pääoman tuotto (ROA), %			0,4 %	0,4 %
Koko pääoman tuotto (ROA) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %	Realisoitumattomien käyvän arvon muutosten pois lukeminen parantaa ROA:n vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä.	((Liikevoitto ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia - Verot) ÷ Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo)) x100	213 -43 45 201	197 -39 41 488
Koko pääoman tuotto (ROA) ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia, %			0,4 %	0,4 %
Omavaraisuusaste, %	Omavaraisuusaste on vakavaraisuussuhdetta kuvaava tunnusluku, joka mittaa oman pääoman rahoittamaa varojen määrää. Sitä käytetään yleisesti suorituskykymittarina ja vaihtoehtoisena tunnuslukuna se parantaa yritysten välistä vertailtavuutta.	(Oma pääoma ja määräysvallattomien omistajien osuus ÷ Taseen loppusumma) x100	1862 46 360	1705 44 042
Omavaraisuusaste, %			4,0 %	3,9 %
Lainakanta	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusmittari (KPI).	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä - Leasing	29 214 1 334	28 022 1 091
Lainakanta			27 880	26 931
Pitkäaikainen asiakasrahoitus	Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin kuvaamiseen käytetty suoritusmittari (KPI).	Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	29 214	28 022
Pitkäaikainen asiakasrahoitus			29 214	28 022

**VAIHTOEHTOINEN
TUNNUSLUKU**

Miljoonaa euroa

 Pitkäaikainen
asiakasrahoitus ilman
realisoitumattomia
käyvän arvon
muutoksia

MÄÄRITELMÄ / PERUSTELU

 Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin
kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI), jossa
realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on haluttu eliminoida,
jotta varsinaiset asiakasrahoituksessa tapahtuneet muutokset
käyvät ilmi tunnusluvusta.

 Lyhytaikainen
asiakasrahoitus

 Johdon raportoinnissa konsernin liiketoiminnan volyymin
kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).

 Varainhankinnan
kokonaismäärä

 Johdon raportoinnissa konsernin varainhankinnan volyymin
kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).

 Pitkäaikainen
varainhankinta

 Johdon raportoinnissa konsernin varainhankinnan volyymin
kuvaamiseen käytetty suoritusasomittari (KPI).

Kokonaisliikviditeetti

 Johdon raportoinnissa konsernin maksuvalmiuden kuvaamiseen
käytetty suoritusasomittari (KPI).

 Vastuullisten
sijoitusten määrä
suhteessa konsernin
omaan vihreään ja
yhteiskunnalliseen
varainhankintaan

 Johdon raportoinnissa vastuullisuuden kuvaamiseen käytetty
suoritusasomittari (KPI).

LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
- Realisoitumattomat käyvän arvon muutokset

Pitkäaikainen asiakasrahoitus ilman realisoitumattomia käyvän arvon muutoksia

Saamistodistukset, kuntatodistukset ja kuntayritystodistukset

Lyhytaikainen asiakasrahoitus

 Velat luottolaitoksille
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Yhteensä

- Saadut lisävakuudet (CSA-vakuudet)

Varainhankinnan kokonaismäärä

 Varainhankinnan kokonaismäärä
- Lyhytaikaiset velkakirjalainat (ECP)

Pitkäaikainen varainhankinta

 Saamistodistukset
- Lyhytaikainen asiakasrahoitus
Osakkeet ja osuudet

Arvopaperisijoitukset yhteensä

 Käteiset varat
Muut talletukset

Muut sijoitukset yhteensä
Kokonaisliikviditeetti

 (Vastuullisten sijoitusten määrä
÷ Vihreän ja yhteiskunnallisen varainhankinnan määrä) x100

**Vastuullisten sijoitusten määrä suhteessa konsernin omaan vihreään ja
yhteiskunnalliseen varainhankintaan**
31.12.2021
31.12.2020

29 214

-150

29 064

1 089

1 089

2 801

3 325

35 328

41 453

-741

40 712

40 712

-3 819

36 893

4 841

-1 089

-

3 753

8 399

70

8 469
12 222

456

2 930

15,6 %

28 022

-511

27 511

1 310

1 310

2 001

3 884

32 912

38 797

-658

38 139

38 139

-3 896

34 243

5 763

-1 310

0

4 453

5 566

70

5 636
10 089

355

2 578

13,8 %

**MUUT
TUNNUSLUVUT**
Miljoonaa euroa

MÄÄRITELMÄ

Liikevaihto	Määritelty IAS 1 -standardissa. Liikevaihtoa ei esitetä konsernin tuloslaskelmassa omana eränään, minkä vuoksi konserni esittää laskentakaavan ja täsmäytyksen tunnuslukutaulukossa.
Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR).
Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR). 31.12.2021 tunnusluku on laskettu CRR II -sääntelyn mukaisena. Vertailutietoa ei ole oikaistu. Vertailutieto on laskettu Basel III NSFR-ohjeistuksen mukaisesti.
CET1-vakavaraisuus, %	Määritelty vakavaraisuusasetuksessa (CRR). 31.12.2021 tunnusluku on laskettu CRR II -sääntelyn mukaisena. Vertailutietoa ei ole oikaistu.

LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS

1.1.-31.12.2021 1.1.-31.12.2020

Korkotuotot ja vastaavat tuotot (sis. leasing)	504	533
Palkkiotuotot	2	3
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	24	-8
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	-	0
Suojauslaskennan nettotulos	5	4
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0
Liikevaihto	535	532
	31.12.2021	31.12.2020
(Likvidit varat	11 564	9 229
÷ (Likviditeetin ulosvirtaukset – likviditeetin sisäänvirtaukset stressitilanteessa) x100	3 453	3 490
Maksuvalmiusvaatimus (LCR), %	334,9 %	264,4 %
(Pysyvän varainhankinnan erät (ASF)	33 638	30 883
÷ Pysyvää varainhankintaa edellyttävät erät (RSF) x100	27 221	26 539
Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR), %	123,6 %	116,4 %
(Ydinpääoma (CET1)	1 408	1 277
÷ Riskipainotetut saamiset) x100	1 482	1 224
CET1-vakavaraisuus, %	95,0 %	104,3 %

MUUT TUNNUSLUVUT	MÄÄRITELMÄ	LASKENTAKAAVA JA TÄSMÄYTYS	31.12.2021	31.12.2020
Miljoonaa euroa				
Tier 1 -vakavaraisuus, %	Määritely vakavaraisuusasetuksessa (CRR). 31.12.2021 tunnusluku on laskettu CRR II -sääntelyn mukaisena. Vertailutietoa ei ole oikaistu.	(Ensisijainen pääoma (Tier 1) ÷ Riskipainotetut saamiset) x100	1756 1482	1624 1224
		Tier 1 -vakavaraisuus, %	118,4 %	132,7 %
Kokonais- vakavaraisuus, %	Määritely vakavaraisuusasetuksessa (CRR). 31.12.2021 tunnusluku on laskettu CRR II -sääntelyn mukaisena. Vertailutietoa ei ole oikaistu.	(Omat varat yhteensä ÷ Riskipainotetut saamiset) x100	1756 1482	1624 1224
		Kokonaisvakavaraisuus, %	118,4 %	132,7 %
Vähimmäis- omavaraisuusaste, %	Määritely vakavaraisuusasetuksessa (CRR). 31.12.2021 tunnusluku on laskettu CRR II -sääntelyn mukaisena. Vertailutietoa ei ole oikaistu.	(Ensisijainen pääoma (Tier 1) ÷ Vastuiden kokonaismäärä) x100	1756 13 714	1624 42 100
		Vähimmäisomavaraisuusaste, %	12,8 %	3,9 %

Konsernin rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

Käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanomaisessa liike-toimessa. Konsernin käyvän arvon arvostuksessa käytetään seuraavaa käyvän arvon hierarkiaa, joka heijastaa arvostuksessa käytettyjen syöttötietojen merkitystä:

Taso 1

Syöttötiedot ovat täysin samanlaisille instrumenteille noteerattuja (oikaisemattomia) hintoja toimivilla markkinoilla, joihin konsernilla on pääsy arvostuspäivänä. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos kauppaa käydään usein ja hintatietoja on saatavilla säännöllisesti. Nämä hintanoteeraukset (keskihinta) edustavat hintaa, johon tavanomainen liiketoimi omaisuuserän myymiseksi tai velan siirtämiseksi toteutuisi markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä tarkasteluhetken markkinaolosuhteiden vallitessa. Tason 1 instrumentit sisältävät pääosin konsernin sijoituksia joukkovelkakirjalainoihin.

Taso 2

Arvostus on määritelty käyttäen syöttötietoina muita kuin tasolle 1 kuuluvia noteerattuja hintoja, ja jotka ovat havainnoitavissa omaisuuserälle tai velalle joko suoraan (hintoina) tai epäsuorasti (johdettuna hinnoista). Taso 2 sisältää instrumentit, jotka on arvostettu käyttämällä täysin samanlaisten tai vastaavien varojen tai velkojen noteerattuja hintoja markkinoilla, jotka eivät ole täysin toimivat tai muita arvostusmenetelmiä, joissa kaikki merkittävät syöttötiedot ovat suorasti tai epäsuorasti havainnoitavissa markkinoilta. Tason 2 instrumentit sisältävät pääasiassa OTC-johdannaisia (*over-the-counter*), konsernin liikkeeseen laskemia plain vanilla -velkakirjalainoja sekä konsernin antolainasopimuksia.

Taso 3

Tason 3 instrumenttien arvostusmenetelmät sisältävät syöttötietoja, jotka eivät ole havainnoitavissa ja ei-havainnoitavissa olevilla syöttötiedoilla on merkittävä vaikutus instrumentin arvostuksessa. Ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja käytetään arvostuksessa vain siinä määrin kuin relevantteja

havainnoitavissa olevia syöttötietoja ei ole saatavilla. Jos syöttötieto on epälikvidi, ekstrapoloitu tai perustuu historialliseen hintaan, syöttötieto määritellään tason 3 syöttötiedoksi, koska tällaiset syöttötiedot eivät ole havainnoitavissa. Rahoitusinstrumentit, joissa on osake- ja valuuttastruktuurereja, kuuluvat tähän tasoon johtuen syöttötietojen, kuten osinkotuoton, vaikutuksesta näiden käypään arvoon. Lisäksi taso 3 sisältää joitakin pitkän maturiteetin korkostruktuureja (esimerkiksi yli 35 vuotta) tai valuuttoja, joiden korkokäyrä ei ole kaikilla maturiteeteilla likvidi.

Konsernin varainhankintaportfolion luonne huomioiden (liikkeeseen lasketut velkakirjat suojataan back-to-back), jos suojaava johdannainen määritellään tason 3 instrumentiksi, niin myös suojattu liikkeeseen laskettu velka määritellään tason 3 instrumentiksi. Sama periaate koskee myös muita portfolioita ja käyvän arvon hierarkiatasoja. Konsernilla ei ole muita omaisuuseriä kuin rahoitusvaroja tai -velkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon eikä myöskään varoja tai velkoja, jotka arvostetaan kertaluonteisesti käypään arvoon.

Seuraavassa taulukossa esitetään rahoitusinstrumentit käyvän arvon hierarkiatasoin käypään arvoon.

RAHOITUSVARAT 31.12.2021 (1 000 €)	Käypä arvo				
	Kirjanpitoarvo	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostetut					
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat					
Saamistodistukset	213 466	172 717	40 748	-	213 466
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	38 941	-	38 941	-	38 941
Saamistodistukset	3 539 074	3 451 809	87 265	-	3 539 074
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	35 204	-	344	34 861	35 204
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	761 023	-	698 194	62 829	761 023
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1 238 653	-	1 238 246	407	1 238 653
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	5 826 360	3 624 526	2 103 737	98 097	5 826 360
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	12 968 390	-	13 749 512	-	13 749 512
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	12 968 390	-	13 749 512	-	13 749 512
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut					
Käteiset varat	8 399 045	8 399 045	-	-	8 399 045
Saamiset luottolaitoksilta	1 417 310	106 734	1 310 576	-	1 417 310
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	15 080 299	-	16 483 029	-	16 483 029
Saamistodistukset	1 088 888	-	1 089 253	-	1 089 253
Muut varat	238 930	-	238 930	-	238 930
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut yhteensä	26 224 472	8 505 779	19 121 788	-	27 627 567
Rahoitusvarat yhteensä	45 019 222	12 130 305	34 975 037	98 097	47 203 439

RAHOITUSVELAT
31.12.2021 (1 000 €)

	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Käypään arvoon arvostetut					
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Velat luottolaitoksille	4 787	-	4 787	-	4 787
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 548 394	-	1 284 601	263 793	1 548 394
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	10 008 299	-	8 248 729	1 759 569	10 008 299
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1 114 003	-	369 705	744 299	1 114 003
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1 110 291	-	1 084 602	25 690	1 110 291
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	13 785 774	-	10 992 423	2 793 350	13 785 774
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Velat luottolaitoksille	55 120	-	55 016	-	55 016
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1 776 291	-	1 795 941	-	1 795 941
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat *	24 852 845	-	24 873 880	86 040	24 959 920
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	26 684 256	-	26 724 837	86 040	26 810 877
Jaksotettuun hankintamenuun arvostetut					
Velat luottolaitoksille	2 741 110	-	2 741 110	-	2 741 110
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	466 381	-	466 381	-	466 381
Varaukset ja muut velat	337 823	-	337 823	-	337 823
Jaksotettuun hankintamenuun arvostetut yhteensä	3 545 314	-	3 545 314	-	3 545 314
Rahoitusvelat yhteensä	44 015 343	-	41 262 574	2 879 390	44 141 965

* Kuntarahoitus-konsernin liikkeeseen laskemat kiinteäkorkoiset viitelainat on esitetty käyvän arvon hierarkiatasolla 2 johtuen siitä, että kyseiset rahoitusvelat ovat suojauskohteena käyvän arvon suojauslaskennassa, jonka seurauksena ne ovat suojatun riskin osalta arvostettu käypään arvoon. Arvostamisessa on käytetty tason 2 syöttötietoja. Kuntarahoituksen liikkeeseen laskemien kiinteäkorkoisten viitelainojen käypä arvo on raportoitu kokonaisuudessaan perustuen Bloombergilta saatuun hintanoteeraukseen. Hintanoteeraus on tason 1 syöttötieto.

RAHOITUSVARAT
31.12.2020 (1 000 €)

	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Käypään arvoon arvostetut					
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat					
Saamistodistukset	423 050	321 308	101 741	-	423 050
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamistodistukset	4 029 859	3 922 131	107 728	-	4 029 859
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	44 438	-	702	43 735	44 438
Osakkeet ja osuudet	27	-	-	27	27
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	833 293	-	753 841	79 452	833 293
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1524 870	-	1524 298	572	1524 870
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	6 855 536	4 243 439	2 488 310	123 787	6 855 536
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	11 829 557	-	12 614 580	-	12 614 580
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	11 829 557	-	12 614 580	-	12 614 580
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut					
Käteiset varat	5 565 801	5 565 801	-	-	5 565 801
Saamiset luottolaitoksilta	1 841 853	298 085	1 543 769	-	1 841 853
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	15 272 833	-	16 984 700	-	16 984 700
Saamistodistukset	1 310 305	-	1 310 885	-	1 310 885
Muut varat	243 269	-	243 269	-	243 269
Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut yhteensä	24 234 062	5 863 886	20 082 621	-	25 946 507
Rahoitusvarat yhteensä	42 919 155	10 107 325	35 185 512	123 787	45 416 624

RAHOITUSVELAT
31.12.2020 (1 000 €)

	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo			Yhteensä
		Taso 1	Taso 2	Taso 3	
Käypään arvoon arvostetut					
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Velat luottolaitoksille	24 558	-	24 558	-	24 558
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	1637 674	-	1 413 261	224 413	1 637 674
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	10 454 282	-	8 328 568	2 125 714	10 454 282
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti					
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	1403 900	-	757 607	646 293	1403 900
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	1456 670	-	1432 280	24 391	1456 670
Käypään arvoon arvostetut yhteensä	14 977 085	-	11 956 273	3 020 811	14 977 085
Käyvän arvon suojauslaskennassa					
Jaksotettu hankintameno					
Velat luottolaitoksille	68 800	-	68 736	-	68 736
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	2 246 352	-	2 268 946	-	2 268 946
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	22 077 489	-	22 040 007	94 048	22 134 054
Käyvän arvon suojauslaskennassa yhteensä	24 392 642	-	24 377 688	94 048	24 471 736
Jaksotettuun hankintamenuon arvostetut					
Velat luottolaitoksille	1908 120	-	1908 120	-	1908 120
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	380 134	-	380 134	-	380 134
Varaukset ja muut velat	237 212	-	237 212	-	237 212
Jaksotettuun hankintamenuon arvostetut yhteensä	2 525 467	-	2 525 467	-	2 525 467
Rahoitusvelat yhteensä	41 895 193	-	38 859 428	3 114 859	41 974 287

Kaikki arvostusmallit, sekä monimutkaiset että yksinkertaiset, käyttävät markkinahintoja ja muita syöttötietoja. Nämä syöttötiedot pitävät sisällään korot, valuuttakurssit, volatiliiteetit, korrelaatiot jne. Konserni soveltaa erityyppisiä syöttötietoja riippuen instrumentin tyypistä ja monimutkaisuudesta sekä tarvittavista markkinariskifaktoreista ja tuottorakenteista. Käyvän arvon hierarkiatasojen välinen luokittelu perustuu analyysiin, joka tehdään syöttötiedon, stressitestauksen (kohtuullinen mahdollinen vaihtoehtoinen oletus) ja mallin monimutkaisuuden perusteella. Jos instrumentin käyvän arvon määrittämisessä käytetyt syöttötiedot luokitellaan käyvän arvon hierarkian eri tasoille, instrumentin arvostus luokitellaan kokonaisuudessaan sen alimman tason syöttötiedon mukaisesti, jolla on merkittävä vaikutus instrumentin arvostukselle.

IFRS 13 -standardin mukaisesti kolme yleisesti käytettyä arvostusmenetelmää ovat markkinoihin perustuva lähestymistapa, tuottoihin perustuva lähestymistapa ja hankintameno perustuva lähestymistapa. Kuntarahoitus-konserni soveltaa markkinalähtöistä lähestymistapaa, kun instrumentilla on toimivat markkinat ja julkisia hintanoteerauksia saatavilla. Konserni käyttää markkinalähtöistä lähestymistapaa sijoitus-salkun joukkovelkakirjalainojen arvostamiseen. Kaikille tason 1 instrumenteille konserni käyttää täysin samanlaisen instrumentin markkinahintaa (sama ISIN). Konserni ei hyödynnä arvostamisessa vastaavanlaisten rahoitusvarojen hintoja.

Tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa käytetään, kun arvostus perustuu arvostusmalliin, kuten tulevien kassavirtojen nykyarvoon (diskonttaaminen). Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon luottoriskin arviointi, käytetyt diskonttokorot, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuus ja muut tekijät, jotka luotettavasti vaikuttavat rahoitusinstrumentin käypään arvoon. Konserni käyttää tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa monien rahoitusinstrumenttensa arvostamisessa, esimerkiksi johdannaissopimuksissa, antolainauksessa ja varainhankinnan instrumenteissa. Konserni ei käytä hankintameno perustuvaa lähestymistapaa rahoitusinstrumenttien arvostuksessa.

Konserni käyttää laajalti tunnustettuja ja käytettyjä arvostusmalleja määrittäessään sellaisten yleisten ja yksinkertaisten rahoitusinstrumenttien, kuten korko- ja valuutanvaihtosopimusten käyvät arvot, jotka käyttävät vain havainnoitavissa olevia markkinatietoja ja vaativat vain vähän johdon harkintaa ja arvioita. Havainnoitavissa olevat hinnat tai syöttötiedot ovat yleensä saatavissa noteerautuille velkakirjoille ja osakkeille ja yksinkertaisille OTC-johdannaisille, kuten koronvaihtosopimuksille. Havainnoitavissa olevat markkinahinnat ja syöttötiedot vähentävät johdon harkinnan ja arvioiden käyttämistä sekä käypien arvojen määrittämiseen liittyvää epävarmuutta. Havainnoitavissa olevien markkinahintojen ja syöttötietojen saatavuus vaihtelee tuotteista ja markkinoista riippuen ja ne ovat alttiina muutoksille johtuen erityisistä tapahtumista ja rahoitusmarkkinoiden yleisistä olosuhteista.

Kuntarahoitus-konserni soveltaa erilaisia malleja tietyn-tyyppisten instrumenttien arvostamiseksi. Perusmallien valinta ja mallien kalibrointi riippuvat rahoitusvälineen monimutkaisuudesta ja tarkoituksenmukaisen syöttötietojen saatavuudesta. Markkinakäytännön mukaisesti ensisijainen perusmalli määrittyy kohde-etuuksina olevien omaisuuserien mukaisesti. Tämän lisäksi instrumentit jaetaan eri luokkiin, jotta tärkeimmät riskitekijät ja erityyppiset kalibroitteknikat saadaan määriteltyä. Perusmallien, erilaisten oletusten ja kalibroitteknikoiden yhdistelmät dokumentoidaan. Konsernin arvostusmalleilla arvostettavat rahoitusinstrumentit jaetaan neljään eri luokkaan:

- Korkoinstrumentit,
- Valuuttapohjaiset instrumentit,
- Osakelinkatut instrumentit ja
- Hybridi-instrumentit.

Rahoitusinstrumentit, jotka kuuluvat luokkiin *valuuttapohjaiset, osakelinkatut ja hybridi-instrumentit*, luokitellaan käyvän arvon hierarkiassa pääasiassa tason 3 instrumenteiksi.

Rahoitusinstrumenttien käypä arvo lasketaan yleensä yksittäisten instrumenttien nettonykyarvona. Tätä laskentaa täydennetään vastapuolitason oikaisuilla. Konserni sisällyttää johdannaisten arvostukseen luottokelpoisuuden huomioivan vastapuoliriskioikaisun (*credit valuation adjustment, CVA*) sekä oman luottoriskioikaisun (*debit valuation adjustment, DVA*). CVA kuvastaa vastapuolen luottoriskin vaikutusta käypään arvoon ja DVA konsernin omaa luottokelpoisuutta.

Konserni soveltaa samaa metodologiaa CVA:n ja DVA:n laskemiseksi. Molemmista käytetään kolmea syöttötietoa: Maksujen laiminlyönnistä johtuva tappio-osuus (*Loss Given Default, LGD*), laiminlyönnin todennäköisyys (*Probability of Default, PD, oma DVA:ssa ja vastapuolen CVA:ssa*) sekä odotettu vastuun määrä (*Expected Exposure, EE*).

Arvostusten viitekehys

Kuntarahoitus-konsernilla on käytössä viitekehys, joka pitää sisällään konsernin malliriskien hallinnan järjestelyt, aktiviteetit ja menettelytavat (*model risk management framework*). Viitekehysten tarkoituksena on varmistaa malliriskien tehokas hallinta ja vähentää käyvän arvon arvostukseen liittyvää epävarmuutta sekä varmistaa ulkoisten ja sisäisten vaatimusten noudattaminen. Konserni varmistaa, että kaikki arvostusmallien elinkaaren näkökohdat (ml. hyväksyntä, suunnittelu, kehittäminen, testaus, ylläpito, valvonta ja toimeenpano) pitävät sisällään tehokkaan hallinnon, selkeät tehtävät ja vastuut sekä tehokkaan sisäisen valvonnan.

Konserni hallinnoi ja ylläpitää mallivarastoa, joka tarjoaa kokonaisvaltaisen kuvan kaikista arvostusmalleista, niiden liiketoiminnan tarkoituksesta ja ominaisuuksista sekä sovelluksista ja käyttöehdoista. Johtoryhmä arvioi ja hyväksyy kaikki mallivarastossa olevat hyväksytyt arvostusmallit uudelleen vuosittain.

Kuntarahoitus-konsernin Talouden johtoryhmä toimii arvostusten kontrolliryhmänä, joka valvoo konsernin arvostuksia ja vastaa arvostusten lopullisesta hyväksynnästä taloudellisen

raportoinnin käyttöön. Talouden johtoryhmä valvoo ja kontrolloi konsernin arvostusprosessia sekä arvostusmenetelmien suorituskykyä, päättää tarvittavista toimenpiteistä ja raportoi edelleen johtoryhmälle. Talouden johtoryhmä arvioi myös, tuottavatko arvostusmallit ja -prosessi riittävän oikeaa tietoa konsernin taloudellisen raportoinnin käyttöön, ja päättää saatujen tietojen perusteella mahdollisista oikaisuista arvostusprosessin tuottamiin arvoihin.

Konserni on ottanut käyttöön arvostusmallien tehokkaan kontrolli- ja suorituskyvyn seurantakehyksen, jolla pyritään varmistamaan mallien antamien tulosten oikeellisuus ja asianmukaisuus. Mallien suorituskyvyn seuranta koostuu neljästä pääkontrollista:

- Vastapuoliarvostusten kontrolli (*Counterparty valuation control, CVC*),
- Arvostusten analyysi (*Fair value explanation*),
- Riippumaton arvostusten todentaminen (*Independent Price Verification, IPV*) ja
- Riippumaton mallien validointi.

Riskienhallinta suorittaa päivittäin vastapuoliarvostusten kontrollin (*CVC*). Kontrollissa analysoidaan mahdolliset poikkeamat arvostusmallin tuottamassa arvostuksessa verrattuna konsernin aiempiin arvostuksiin sekä vastapuolien arvostuksiin. Kontrollin tulokset raportoidaan kuukausittain talousjohtajalle ja neljännesvuosittain Talouden johtoryhmälle. Arvostusten analyysi koostuu riskienhallinnan tekemästä päivittäisestä käypien arvojen muutoksien analysoinnista. Analyysin tulokset raportoidaan kuukausittain

talousjohtajalle ja neljännesvuosittain Talouden johtoryhmälle. Riippumaton arvostusten todentaminen tehdään kuukausittain ulkopuolisen palveluntarjoajan toimesta osana konsernin IPV-prosessia. IPV-kontrollin tulokset raportoidaan kuukausittain talousjohtajalle ja neljännesvuosittain Talouden johtoryhmälle. Riippumaton mallien validointi tehdään vuosittain valitulle konsernin arvostusmallien otokselle ulkopuolisen palveluntarjoajan toimesta. Mallivalidoinnin tulokset raportoidaan Talouden johtoryhmälle.

Siirrot käyvän arvon hierarkian tasojen välillä

Kuntarahoitus-konserni arvioi käyvän arvon hierarkialuokituksen tarkoituksenmukaisuutta ja oikeellisuutta alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja kunakin raportointipäivänä. Tämän avulla määritellään tasojen 1, 2 ja 3 instrumentin alkuperäinen luokitus ja sitä seuraavat mahdolliset siirrot käyvän arvon hierarkiatasojen välillä. Käyvän arvon hierarkiatasojen välinen siirto voi tapahtua esimerkiksi, kun aiemmin havainnoitavaksi katsottu syöttötieto vaatii oikaisun ei-havainnoitavissa olevaa syöttötietoa käyttäen. Menettely on sama siirroille käyvän arvon tasoille ja niiltä pois. Siirtojen eri hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen sen kvartaalin lopussa, jonka aikana siirron aiheuttama tapahtuma tai olosuhteiden muutos on toteutunut.

Tilikaudella 2021 siirrettiin rahoitusvaroja tasojen 1 ja 2 välillä yhteensä 50 127 tuhatta euroa. Tilikaudella 2021 ei siirretty rahoitusinstrumentteja tasolta 2 tasolle 3.

**TASON 3 SIIRROT
2021 (1000 €)**

	1.1.2021	Arvonmuutos tuloslaskelmassa	Ostot ja uudet sopimukset	Myyntit ja erääntymiset	Siirrot tasolle 3	Siirrot pois tasolta 3	31.12.2021
Rahoitusvarat							
Käypään arvoon arvostetut							
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	43 735	-4 878	-	-3 997	-	-	34 861
Osakkeet ja osuudet	27	-	-	-27	-	-	-
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	79 452	-14 590	604	-2 636	-	-	62 829
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	572	-366	317	-	-	-117	407
Rahoitusvarat yhteensä	123 787	-19 834	921	-6 660	-	-117	98 097
Rahoitusvelat							
Käypään arvoon arvostetut							
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	224 413	-8 408	47 787	-	-	-	263 793
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 125 714	-144 658	762 861	-975 731	-	-8 617	1 759 569
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	646 293	136 055	38 581	-76 252	-	-378	744 299
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	24 391	6 797	450	-	-	-5 948	25 690
Käyvän arvon suojauslaskennassa							
Jaksotettu hankintameno							
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	94 048	-1 802	27 162	-	-	-33 368	86 040
Rahoitusvelat yhteensä	3 114 859	-12 015	876 840	-1 051 984	-	-48 310	2 879 390
Tason 3 rahoitusvarat ja -velat yhteensä *	3 238 646	-31 849	877 761	-1 058 644	-	-48 427	2 977 487

* Konserni kirjaa nämä voitot ja tappiot tuloslaskelmassa eriin *Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot* ja *Suojauslaskennan nettotulos*. Oman luottoriskin muutoksen osuus arvonmuutoksesta kirjataan nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokiteltujen rahoitusvelkojen osalta muihin laajan tuloksen eriin.

Ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen herkkyyshanalyysi

Herkkyyshanalyysi esittää mahdollisten vaihtoehtoisten oletusten vaikutuksen niiden rahoitusinstrumenttien käypään arvoon, joiden arvostus on riippuvainen ei-havainnoitavissa olevista syöttötiedoista. On kuitenkin epätodennäköistä, että käytännössä kaikki ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen vaihtoehtoiset oletukset liikkuisivat yhtä-aikaisesti ääripäihin, joita herkkyyshanalyysissä testataan.

Tästä johtuen herkkyyshanalyysin kuvaama vaikutus käypään arvoon on todennäköisesti suurempi kuin tosiasiallinen epävarmuus tilinpäätöspäivän käyvässä arvossa. Lisäksi tämä herkkyyshanalyysi ei ole ennustava tai indikaatiivinen tulevaisuuden muutoksista rahoitusinstrumenttien käyvässä arvossa.

Vaikka Kuntarahoitus-konserni uskoo käyvän arvon arvostusten olevan asianmukaisia, erilaisten menetelmien ja oletusten

käyttö voisi johtaa erilaisiin käyvän arvon määrittäisiin. Tason 3 käyvän arvon määrittämisessä yhden tai useamman oletuksen muuttamisella (mahdolliset vaihtoehtoiset oletukset) voisi olla seuraavat vaikutukset arvostuksiin: 31.12.2021 nämä oletukset olisivat voineet kasvattaa käypiä arvoja 60,3 miljoonaa euroa tai pienentää käypiä arvoja 59,6 miljoonaa euroa ja 31.12.2020 herkkyyshanalyysin mukaiset oletukset olisivat voineet kasvattaa käypiä arvoja 44,6 miljoonaa euroa tai pienentää käypiä arvoja 33,6 miljoonaa euroa.

MERKITTÄVIEN EI-HAVAINNOITAVISSA OLEVIEN SYÖTTÖTIETOJEN HERKKYYSANALYYSI INSTRUMENTTITYYPEITTÄIN (1 000 €)	Käyvän arvon positiivinen vaihteluväli 2021	Käyvän arvon negatiivinen vaihteluväli 2021	Käyvän arvon positiivinen vaihteluväli 2020	Käyvän arvon negatiivinen vaihteluväli 2020
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä				
Antolainat	133	-84	542	327
Johdannaissopimukset				
Osakejohdannaiset	18 864	-11 446	12 416	-7 240
FX-linkatut koron- ja valuutanvaihtosopimukset	2 644	-1 537	1 786	-365
Muut koronvaihtosopimukset	13 173	-13 344	8 686	-10 165
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä Velat yleisölle ja julkisyhteisöille				
Osakelinkatut velkakirjat	12 350	-18 115	11 690	-5 248
FX-linkatut velkakirjat	704	-2 233	-941	-1 681
Muut velkakirjat	12 412	-12 810	10 430	-9 276
Yhteensä	60 279	-59 570	44 609	-33 648

Tasolle 3 luokiteltavien ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen käyvän arvon muutokset eivät ole välttämättä toisistaan riippumattomia, ja vuorovaikutuksellisia suhteita esiintyy usein ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen ja havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä. Tällaisia suhteita, jotka ovat merkittäviä rahoitusinstrumentin käyvälle arvolle, on kontrolloitu hinnoittelumallien ja arvostusmenetelmien kautta. Kuntarahoitus-konserni käyttää stokastisia malleja tulevaisuuden kassavirtojen luomiseksi. Tulevaisuuden kassavirrat diskontataan nykyhetkeen, joista johdetaan rahoitusinstrumenttien käypä arvo. Konserni käyttää stokastisina arvostusmalleinaan Hull-Whiten mallia ja Dupireen volatiliiteettimallia.

Seuraavaksi on kuvattu konsernin käyttämät ei-havainnoitavissa olevat syöttötiedot, joita käytetään rahoitusinstrumenttien arvostuksessa vain siinä määrin kuin relevantteja havainnoitavissa olevia syöttötietoja ei ole saatavilla.

Korrelaatioparametrit

Korrelaatio kuvaa rahoitusinstrumentin käypään arvoon vaikuttavien kohde-etuuksien vuorovaikutussuhteita tapauksissa, joissa rahoitusinstrumentin käypään arvoon vaikuttaa useampi eri ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto. Esimerkiksi korrelaatiolla on merkittävä vaikutus osakelinkattujen instrumenttien käypään arvoon, jos kohde-etuuden arvo riippuu useammasta eri osakkeesta. FX-linkattujen koron- ja valuutanvaihtosopimusten osalta korrelaatioita esiintyy eri valuuttakurssien välillä, jotka vaikuttavat instrumentin käypään arvoon.

Jos ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä on korkea korrelaatio, niin tämä johtaa rahoitusinstrumentin käyvän arvon nousuun. Jos ei-havainnoitavissa olevien syöttötietojen välillä on matala korrelaatio, tämä johtaa rahoitusinstrumentin käyvän arvon laskuun.

Kuntarahoitus-konsernilla on rahoitusinstrumentteja, joissa korrelaatio on merkittävänä ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, pääosin varainhankintaportfoliossa ja niitä suojaavissa johdannaisissa.

Volatiliiteetti (ekstrapoloitu tai epälikvidi)

Rahoitusinstrumentti, jonka arvo johdetaan stokastisella mallilla, käyttää tyypillisesti kohde-etuuden volatiliiteettia syöttötietona. Stokastisena arvostusmallinaan konserni käyttää Dupireen volatiliiteettimallia. Korkokomponenteissa käytetään arvostuksissa tasaoptioiden implisiittistä volatiliiteettia. FX- ja osakekomponenteille (sekä osakeindeksit että yksittäiset osakkeet) on käytössä volatiliiteettipinta, joka huomioi instrumenttien eri toteutushinnat ja juoksuajat. Kuntarahoitus-konserni käyttää implisiittistä volatiliiteettia suurimmalle osalle osakelinkatuista struktuureista. Joissain tapauksissa osakelinkatuille struktuureille ei ole kuitenkaan tiedossa volatiliiteettipintaa, joka olisi likvidi. Tällaisissa tapauksissa konserni käyttää proxy-volatiliiteettia implisiittisen volatiliiteetin sijaan. Kuntarahoitus-konsernilla on rahoitusinstrumentteja, joissa volatiliiteetti on merkittävänä ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, pääosin varainhankintaportfoliossa ja niitä suojaavissa johdannaisissa.

Osinkotuotto

Osakelinkattujen tuotteiden käypään arvoon vaikuttaa olennaisesti osinkotuotto ja kohde-etuuden volatiliiteetti. Osakelinkatut instrumentit vaativat kohde-etuuden osinkotiedon käyvän arvon syöttötietona. Osakelinkattujen tuotteiden osakekomponentin käypä arvo johdetaan käyttämällä Dupireen volatiliiteettimallia, jossa oletetaan kohde-etuuden osakkeen hinnan noudattavan satunnaista kulkua. Kuntarahoitus-konsernilla on osakelinkattuja rahoitusinstrumentteja, joissa osinkotuotto on ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, varainhankintaportfoliossa ja niitä suojaavissa johdannaisissa.

Korkostrukturi (ekstrapoloitu tai epälikvidi)

Monimutkaisten korkostruktuurien arvostamisessa käytetään ei-havainnoitavissa olevia syöttötietoja. Tulevaisuuden korkokassavirrat ja näiden käypä arvo lasketaan käyttämällä kohde-etuuden forward-käyriä sekä volatiliiteettia käyttämällä stokastisena mallina Hull-Whiten mallia. Tasolle 3 luokiteltujen monimutkaisten rahoitusinstrumenttien korkosuoritus on riippuvainen juoksuajan syöttötiedon arvosta. Kuntarahoitus-konsernilla on monimutkaisia korkostruktuureja rahoitusinstrumenteissa, joissa ekstrapoloitu tai epälikvidi korko on ei-havainnoitavissa olevana syöttötietona, pääosin varainhankintaportfoliossa ja niitä suojaavissa johdannaisissa.

Seuraava taulukko kuvaa sitä, mikä vaikutus ei-havainnoitavissa olevan syöttötiedon yhden tai useamman oletuksen muuttamisella (mahdolliset vaihtoehdot) voisi olla arvostuksiin tilinpäätöspäivänä.

**EI-HAVAINNOITAVISSA OLEVIEN
SYÖTTÖTIETOJEN HERKKYYSANALYYSI
31.12.2021 (1 000 €)**

	Käypä arvo	Arvostustekniikka	Ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto	Positiivinen käyvän arvon vaihteluväli	Negatiivinen käyvän arvon vaihteluväli
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä					
Antolainat	34 861	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	133	-84
Johdannaissopimukset					
Osakejohdannaiset	-37 319	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	759	653
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	17 551	-11 504
			Osinkotuotto	554	-595
FX-linkatut koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-647 461	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	498	-353
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	2 145	-1 183
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	1	-1
Muut koronvaihtosopimukset	-21 972	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	7	0
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	12 870	-13 048
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	296	-296
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä Velat yleisölle ja julkisyhteisöille					
Osakelinkatut velkakirjat	741 554	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	229	-149
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	11 455	-16 829
			Osinkotuotto	666	-1 137
FX-linkatut velkakirjat	785 053	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	17	-123
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	677	-2 099
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	11	-11
Muut velkakirjat	582 795	Stokastinen malli	Korrelaatioparametrit	1	0
			Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	12 313	-12 711
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	98	-98
Yhteensä				60 279	-59 570

ENSIMMÄISEN PÄIVÄN VOITTO TAI TAPPIO (1 000 €)

	2021	2020
Avaava saldo 1.1.	-29	-
Tuloslaskelmassa osoitettu ensimmäisen päivän voitto	412	242
Tuloslaskelmassa osoitettu ensimmäisen päivän tappio	-711	-67
Jaksotettu ensimmäisen päivän voitto tai tappio	91	-204
Yhteensä 31.12.	-236	-29

Siirrot käyvän arvon hierarkian tasojen välillä ja herkkysanalyysi 2020

Tilikaudella 2020 siirrettiin rahoitusvaroja tasojen 1 ja 2 välillä yhteensä 205 516 tuhatta euroa.

Tilikaudella 2020 siirrettiin rahoitusinstrumentteja tasolta 2 tasolle 3 yhteensä 35 796 tuhatta euroa.

TASON 3 SIIRROT 2020 (1 000 €)	1.1.2020	Arvonmuutos tuloslaskelmassa	Ostot ja uudet sopimukset	Myynnit ja erääntymiset	Siirrot tasolle 3	Siirrot pois tasolta 3	31.12.2020
Rahoitusvarat							
Käypään arvoon arvostetut							
Pakotetusti käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	50 028	-4 714	-	-1578	-	-	43 735
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	27	-	27
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	133 007	-12 405	-32	-41804	686	-	79 452
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	3 728	-2 118	117	-	-	-1154	572
Rahoitusvarat yhteensä	186 764	-19 238	84	-43 382	713	-1154	123 787
Rahoitusvelat							
Käypään arvoon arvostetut							
Luokiteltu nimenomaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	138 684	9 860	49 782	-	26 088	-	224 413
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	3 077 729	-259 858	868 572	-1566 659	8 617	-2 686	2 125 714
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti							
Johdannaissopimukset käypään arvoon tulosvaikutteisesti	458 243	289 125	37 906	-139 179	378	-181	646 293
Johdannaissopimukset suojauslaskennassa	12 646	18 479	1 432	-	-	-8 167	24 391
Käyvän arvon suojauslaskennassa							
Jaksotettu hankintameno							
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	151 671	-13 650	21 314	-	-	-65 286	94 048
Rahoitusvelat yhteensä	3 838 973	43 955	979 006	-1705 838	35 083	-76 320	3 114 859
Tason 3 rahoitusvarat ja -velat yhteensä	4 025 735	24 717	979 090	-1749 220	35 796	-77 474	3 238 646

**EI-HAVAINNOITAVISSA OLEVIEN
SYÖTTÖTIETOJEN HERKKYYSANALYYSI
2020 (1 000 €)**

	Käypä arvo	Arvostustekniikka	Ei-havainnoitavissa oleva syöttötieto	Positiivinen käyvän arvon vaihteluväli	Negatiivinen käyvän arvon vaihteluväli
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä					
Antolainat	43 735	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	542	327
Johdannaissopimukset					
			Korrelaatioparametrit	1324	-932
Osakejohdannaiset	-75 037	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	9142	-7 641
			Osinkotuotto	1951	1333
			Korrelaatioparametrit	51	-368
FX-linkatut koron- ja valuutanvaihtosopimukset	-517 779	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	1642	96
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	93	-93
			Korrelaatioparametrit	8	-6
Muut koronvaihtosopimukset	2 156	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	8 230	-9 711
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	447	-448
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat sekä Velat yleisölle ja julkisyhteisöille					
			Korrelaatioparametrit	2 810	2 088
Osakelinkatut velkakirjat	885 327	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	7 733	-7 746
			Osinkotuotto	1 148	410
			Korrelaatioparametrit	213	54
FX-linkatut velkakirjat	1 027 104	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	-1 161	-1 729
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	6	-6
			Korrelaatioparametrit	1	-1
Muut velkakirjat	531 744	Stokastinen malli	Volatiliteetti – ekstrapoloitu tai epälikvidi	10 220	-9 066
			Korkostrukturi – ekstrapoloitu tai epälikvidi	209	-209
Yhteensä				44 609	-33 648

Kuntarahoituksen konsernitilinpäätös laaditaan EU:n hyväksymien kansainvälisten tilinpäätösstandardien (*International Financial Reporting Standards, IFRS*) mukaisesti. Tilinpäätöstiedotteen laatimisessa on noudatettu IAS 34 -standardia olennaisin osin. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteisiin ja laskentamenetelmiin ei ole tehty merkittäviä muutoksia vuoden 2020 konsernitilinpäätöksestä.

Tilinpäätöstiedote perustuu vuoden 2021 tilintarkastettuun tilinpäätökseen. Tilintarkastuskertomus on annettu 4.2.2022. Tilinpäätöstiedote julkaistaan suomen ja englannin kielellä. Suomenkielinen tilinpäätöstiedote on virallinen, jota käytetään mikäli havaitaan ristiriitaisuutta kieliversioiden välillä.

Kuntarahoitus-konsernin toimintakertomus ja tilinpäätös 2021 julkaistaan 3.3.2022.

Kuntarahoitus Oyj on Suomen suurimpia luottolaitoksia. Kuntarahoituksen omistavat kunnat, Keva ja Suomen valtio. Kuntarahoitus-konserniin kuuluu myös tytäryhtiö Rahoituksen neuvontapalvelut Inspira Oy. Konsernin tase on yli 46 miljardia euroa.

Kuntarahoitus tavoittelee parempaa tulevaisuutta vastuullisesti asiakkaidensa kanssa. Yhtiön asiakkaita ovat Suomen kunnat, kuntayhtymät, niiden määräysvallassa olevat yhteisöt sekä yleishyödylliset asuntoyhteisöt. Asiakkaat rahoittavat Kuntarahoituksen tarjoamalla rahoitusratkaisulla ympäristön kannalta kestäviä ja yhteiskunnallisesti vastuullisia kohteita, kuten julkisen liikenteen hankkeita, sairaaloita ja terveyskeskuksia, päiväkoteja ja kouluja sekä erityisryhmien asumista.

Kuntarahoituksen asiakaskunta on kotimaista, mutta toimintaympäristö on globaali. Yhtiö on aktiivinen suomalainen joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija kansainvälisillä pääomamarkkinoilla sekä ensimmäinen suomalainen vihreiden ja yhteiskunnallisten joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija. Kuntarahoituksen varainhankinnalla on Kuntien takauskeskuksen takaus.

Lue lisää: www.kuntarahoitus.fi

Kuntarahoitus Oyj

Jaakonkatu 3 A, PL 744

00101 Helsinki

Puh. 09 6803 5666

www.kuntarahoitus.fi

etunimi.sukunimi@kuntarahoitus.fi